

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (2099) 1990 GEGUŽĖ-MAY 15

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Visi, kas tik gali

Maskva pakartotinai tvirtina, kad jėga nebus naudojama. Tankiai problemų neišsprendžia. Tai išvada, rodanti arba daugiau subrendusią mąstyseną, arba progą pasirodyti pasauliui: žiūrėkite, kokie mes pasikeitę ir geri. Tačiau kovos neatsisakoma. Spaudimas, gąsdinimas, liūdnos ateities pranašystės, aukštos išsipirkimo kainos, net išdavystės priekaištai, pagaliau brutalus kariniai išpuoliai. Tie naujieji rusiška didybe paaštrinti ginklai šiandien nukreipti į Lietuvą, kovo 11 dieną paskelbusią nepriklausomybės atstatymą.

KAIP Vilniuje ir buvo tikėtasi, teks kovoti, gal net ir ilgesnį laiką, parlamentiniu, diplomatinio būdu su šiuo metu visagalybę perėmusiu Gorbačiovu. Kokie gi mūsų ginklai? Pirmiausia – mūsų pusėje seniai jau žinoma absoliuti tiesa ir teisėtumas. Visi ankstyvesnieji Maskvos įrodinėjimai apie Lietuvos savanorišką įsijungimą į Sovietų Sąjungą jau senokai subliuško kaip gražias spalvas mėginęs atspindėti muilo burbulas. Tai pamišta ir apie tai ne okupantas nebešneka. Toliau – iškeltas transparentas „Jei Dievas su mumis, kas prieš mus“ aiškiai kalba apie pasitikėjimą Aukščiausiojo galia. Pagaliau – tautinė ambicija ir laisvės vizija, kad daugiau savo krašte nebebūsimė antraeiliais piliečiais, kad mūsų daugiau niekas nebetrems, nebekankins, nebekalins, nebežudys už tai, kad mylime savo tėvynę. „Į kovą, į kovą visi, kas tik gali“ skamba aidi po visą Lietuvą, kurioje vargu ar rastume kokį žemės kampelį, okupanto praleistą, neteriotą, neniekintą. Išsivadavimas iš skaudžios ir tiek daug neteisybių bei nužmoginimo atnešusios okupacijos be jokios baimės ir abejonių deda ginklus į rankas tu, kurie laisvuose rinkimuose buvo pašaukti vadovauti tautai ir ją vesti į nepriklausomybę. Yra nuomonė, kad pirmieji mūšiai gali atrodyti ir pralaimėti. Maskva bent jau dabar mėgina sudrausminti „neklaužadą respubliką“. Tasai drausminimas kurį laiką gali būti naudingas Gorbačiovo prestižui išlaikyti. Bet tai tik laiko klausimas. Visuotinis imperijos braškėjimas turi daug gilesnių ir atskirų priežasčių. Lietuvos sulaukimas Sąjungoje tų priežasčių nepanaikins. Atvirkščiai – tik dar daugiau paryškins, nes pertvarkos stabdymas, užsiėmus neklusnių respublikų problemomis, gali pastiprinti ir pagreitinti dundantių vulkanų proveržius pačioje Rusijoje. Sunku dar pasakyti, kokiomis įžvalgomis Maskva vadovausis derybose su Vilniumi.

KOVOJANČIOS tautos fronte labai reikalingi ir iš-eivijos ginklai. Kovo 11-toji mus įpareigoja. Toji diena turi stipriau risti ir jungti draugėn visą išblaškytą išeiviją, pirmiausia vadovaujančius veiksmus. Visuomenė su didžiu pasitenkinimu priėmė žinią, kad veiksniai šiuo svarbiu Lietuvos laisvinimo laikotarpiu, pagaliau atidėję į šalį nuomonių skirtingumus, susipynusius, gal dar neišsprendusius, klausimus dėl pirmavimo ir paskirčių – įsteigė bendrą koordinacinį vienetą. Išeivijos veiksmų tarybą. Laukiama, kad šis naujasis junginys netaps praplėsta ir pasunkėjanti viršūnė, paliekant visus skubius ir nebeatidėliotinius reikalus ir uždavinius atskiroms grupuotėms ar vietovėms dirbti kaip kas išmano. Šį kartą darbai turi būti visų atsakomybė. Žinoma, nėra lengva per kelias savaites susicementuoti į tvirtę statinį. Bet Lietuvai mes labiausiai reikalingi dabar, koks nors atoslūgis ar blaškymasis nepriklausomybės įgyvendinimui gali sukelti naujų pavojų. Turime be jokių išlygų prisidėti prie Lietuvos laisvinimo šiandieninės tikrovės, kurios juk laukėme ir dėl kurios veikėme ištisus penkis dešimtmečius. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Artėja vado rinkimai

Sparčiai artėja Kanados liberalų naujo vado rinkimai birželio 23 d. Kalgaryje. Turbūt atsitiktinumo dėka jie sutampa su Meech Lake sutarties visų Kanados parlamentų galutinę patvirtinimo arba atmetimo data taip pat birželio 23 d. Pagrindinis dėmesys šiuo metu tenka Meech Lake sutartčiai, Kvebeką turėjusiai įjungti Kanados konstitucijon. Nuogastaujama, kad sutarties atmetimas gali baigtis Kvebeko atskyrimu nuo Kanados. Tuo tarpu naujo liberalų vado rinkimai yra mažesnės reikšmės. Dėl jų Kanada nesugrįš, tik galbūt pasikeis jos vyriausybės ir ją valdanti partija. Liberalų vadas J. Turneris, pralaimėjęs Kanados parlamento rinkimus 1984 m., valdžią atidavė po daugelio metų sugrįžusiems konservatoriams ir jų naujam vadui B. Mulroniui. J. Turneris, du kartus liberalams pralaimėjęs Kanados parlamento rinkimus, prarado daugelio liberalų pasitikėjimą ir būsimajam vadui paliko suskaldytą partiją.

Laimėtoju rinkiminiam važuje iškilo senasis liberalų politikas J. Chretienas, ilgame-

tis narys ministerio pirm. P. E. Trudeau kabinetuose, 1984 m. vado rinkimus pralaimėjęs politikon susigrąžintam J. Turneriui. Dabartinę J. Chretieno pergalę užtikrina šiuo metu vykstantis dalijimasis vado rinkimuose balsuosiančiais liberalų partijos atstovais. Šiuo atveju turbūt objektyviausius duomenis paskelbia „Canadian Press“ agentūra, nesusieta su atskirais kandidatais ir būsimuosius liberalų vadus. Praėjusią savaitę atstovų sąrašą Jean Chretien turėjo 2.160 rėmėjų, Paul Martin – 637, Sheila Coppins – 184, Tom Wappel – 138, John Nunziata – 16. Sąrašas buvo liks tik 333 atstovai, savo balsam nepasirinkę kandidato. Tad iškilių labai nelygi kova vyks ta tik tarp J. Chretieno ir P. Martino, nors buvo tikėtasi apylygės kovos ir netgi galimos P. Martino pergalės.

Kiti kandidatai į liberalų vadus neturėjo jokios galimybės tapti laimėtojais, ypač Sheila Coppins ir John Nunziata, pasižymėję neatsakingu triukšmo kėlimu Kanados parlamente. Sheila Coppins rinkiminiam va-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Viršuj – Hamiltono burmistras BOB MORROW gegužės 2 d. orauostyje atsisveikina su Lietuvos ministere pirmininke K. PRUNSKIENE. Atsisveikinimą stebi klebonas kun. J. LIAUBA, OFM, Lietuvos gen. konsulas H. LAPAS, KLB krašto valdybos pirm. A. PACEVIČIUS. Apačioj – viešnią išlydėję Hamiltono lietuviai. Nuotr. J. Miltenio

Kai parama teikiama pavergėjui

Prancūzų dienraštis peikia vakariečių politikus, remiančius Gorbačiovo priespaudą • Pastarojo kreipimasis į Vatikaną • Lietuvos prezidento straipsnis prancūzų spaudoje • Gedimino palikuonis gina Vilnių

Vakarų valdančiųjų partijų vadai, prezidentai, ministrai ir kiti pareigūnai, kai kurie žurnalistai ne kartą yra pasisakę už paramą Gorbačioviui, paaukoję Lietuvos nepriklausomybę. Jiems atrodo svarbiau išlaikyti priespaudą nei pagelbėti pavergtom tautom.

Yra betgi ir blaivių balsų, ypač spaudoje, aiškiai pasisakančių už Lietuvos nepriklausomybę ir smerkiančių vakariečių politikų nuolaidžiavimą. Vertas dėmesio ypač prancūzų dienraščio „Le Quotidien de Paris“ (1990.IV.27) pirmame puslapyje išspausdintas vedamas „Le Lituanie sacrifiée“. Štai jo vertimas.

Vakar, po prancūzų-vokiečių viršūnių Francois Mitterando ir Helmuto Kohlio susitikimo išsiųstas kreipimasis Lietuvos prezidentui, kviečiantis suspenduoti Lietuvos nepriklausomybės deklaracijos pasekmes, yra blogas mostas. Abiejų vyrų politinis apskaičiavimas yra trumparegiškas ir nė vienas jų nedaro garbės.

Smerkina šioje byloje yra ne tai, kad Lietuva yra sovietinė, bet sąlygos, kurios ją yra atsidūrusi. Reikia neužmiršti, kad šios mažos baltiškos valstybės aneksija yra pasekmė vokiečių-sovietų sandėrio, pasirašyto II D. karo išvakarėse. Tai dviejų istorijos skerdikų pasibučiavimo pasekmė – Hitlerio ir Stalino. Buvo manoma, kad jie jau palaidoti. Pasirodo ne – nes jų nedorosis sutartys tebėra nepalaidotos.

Kad Gorbačiovas pavydžiai rūpinasi savo krašto vienybe, suprantama. Jis atlieka valstybės šefo pareigą, teikdamas pirmenybę valstybei, o ne jos moralei. Bet kad vakariečiai jam teikia pagalbą, yra neleistina ir smerktina. Juo labiau, kad labai ryškūs tos nelemtos paramos motyvai.

Kancleris Kohlis, susirūpinęs abiejų Vokietijų vienybe, siekia visų pirma laimėti Kremliaus palankumą, be kurio abiejų Vokietijų susivienijimas liktų tik tiktai nepasiekiamu svajonė, kaip ir per praėjusius 45 metus.

Francois Mitterandas, kuris gegužėje vyko Maskvon (jis lankosi Sov. Sąjungoje dažniau nei Gorbačiovas Prancūzijoje, tai tarp kitko), nori taip pat įsisteigti pirmajam sovietų numerui, turbūt siekdamas išlyginti nuolaidas, padarytas Amerikos prezidentui Key Largo vietovėje Atlanto sąjungos reikaluose. Ir tai neskaitytą gražios dovanos federaciniam kancleriui, su kuriuo jis padarė plačiai nuskambėjusią taiką.

Bet kyla klausimas: o kaip su Lietuva toje byloje? Žinoma, josios svoris nėra didelis ir yra panaudojamas kiekvieno interesus. Ir tai jau ne pirmą kartą.

Vakarai, siekdami išsaugoti Gorbačiova, vengia jį destabilizuoti, jam priešintis ir yra linkę nusileisti iki moraliskai žemiausio lygio. Akivaizdus įrodymas – Lietuvos atvejis. Visos dury, į kurias ji beldėsi, buvo už-

trenktos. JAV-bės, skandinavų kraštai, Vokietija, Prancūzija... Demokratijos Miunchenas yra neabejotinai jų vaidmuo.

Prezidento straipsnis

Žymusis Prancūzijos dienraštis „Le Figaro“ 1990.IV.26 išspausdino Lietuvos prezidento Vytauto Landsbergio straipsnį „Lietuva: seni sovietų melai“. Jame autorius įtikinamai argumentais atskleidžia teisiškai pagrįstą Sov. Sąjungos poziciją, atremtą tikrai į karinę jėgą. Jis primena, kad Lietuvos okupacijos neteisėtumą pripažino netgi Sov. Sąjungos liaudies deputatų kongresas. Sovietinis įstatymas, leidžiantis respublikoms pasitraukti iš Sov. Sąjungos, Lietuvai negalioja, nes jo dar nebuvo, kai Lietuvos parlamentas paskelbė nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d. Be to, tas įstatymas minėtą pasitraukimą praktiškai daro negalimą, yra nekonstitucinis, nes Sov. Sąjungos konstitucija jokių varžtų pasitraukiančioms neuždeda ir dargi pabrėžia, kad sovietinės respublikos yra suverenios, savanoriškai įsijungusios.

Aiškiai įrodę, kad teisė yra Lietuvos pusėje, V. Landsbergis baigia straipsnį šia mintimi: „Mūsų apsisprendimas už laisvę verčia Maskvą rinktis poziciją – už demokratiją arba už sovietinę, šventą imperiją. Sov. Sąjunga, užuot žvelgusi į problemos esmę, nukreipia savo dėmesį į silpną priešininką, kuris pradėjo to-“ (Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS AUKŠČIAUSIŲJŲ TARYBŲ PIRMININKAI – Vytautas Landsbergis, Anatolis Gorbunovas ir Arnolds Ruutelis specialioje konferencijoje Taline atgaivino Pabaltijo santarvės sutartį, 1934 m. rugsėjo 12 d. Ženevoje pasirašytą Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministerių. Šia sutartimi buvo įsipareigota derinti nepriklausomų Baltijos respublikų užsienio politiką, teikti savitarpinę politinę bei diplomatinę pagalbą tarptautiniuose santykiuose. Pasirašytoji sutartis pabrėžė, kad Baltijos respublikos savo užsienio politikoje laikysis Tautų Sąjungos principų ir sieks taikos. Pabaltijo santarvės pagrindą tapo periodinės užsienio reikalų ministerių konferencijos. Iki II D. karo pradžios ir sovietinės okupacijos

įvyko devynios tokios konferencijos, svarstiusios įvairias nepriklausomų Baltijos respublikų problemas. Dabar Taline atgaivinta istorinė 1934 m. sutartis pabrėžia bendrus Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės siekius ir leis teikti tarpusavio pagalbą. Politiniais reikalais rūpinis Baltijos respublikų taryba, kurion įsijungs Lietuvos, Latvijos ir Estijos dabartinį aukščiausiąjį tarybų pirmininkai ir pagrindiniai ministrai. Jos pasiūlymai kitų šalių vyriausybėms bus tik patariamąjo pobūdžio.

Nutarimai Taline

Talino konferencijos dalyviai bendrą nutarimą pabrėžia: „Visame pasaulyje pripažintam tarptautinių teisių grąžinimas Baltijos respublikoms, buvusioms pilnateisėms Tautų Sąjungos narėms, stiprins dabartinius taikos, nusiginklavimo ir visos Europos bendradarbiavimo siekius“. Konferencijoje taipgi nutarta siekti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įsijungimo į Jungtines Tautas ir Trisdešimt penkių šalių konferencijon, svarstančion Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalus.

V. Landsbergis, A. Gorbunovas ir A. Ruutelis iš konferencijos pasiuntė laiškus Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačioviui ir JAV prez. G. Bushui. Pirmajame laiške M. Gorbačioviui siūlomos bendros derybos Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės reikalais. Antrajame laiške G. Bushas prašomas Baltijos respublikų nepriklausomybės klausimą įjungti į pokalbius su M. Gorbačiovu Vašingtono konferencijoje. Baltijos respublikų vadai bendromis jėgomis turės spręsti ir dabartinį savo piliečių karinės prievolės priverstinį atlikimą sovietų kariuomenės daliniuose.

Komunistai pralaimėjo

Praėjusią savaitę nemažos dėmesio susilaukė Kroatijos respublikos parlamento rinkimai federacinėje Jugoslavijoje. Antrojoje rinkimų dalyje aiškiai laimėtoju tapo Franjo Tudjimanu vadovaujama Kroatų demokratine sąjunga 356 vietų parlamentan atėjusi su 193 atstovais. Opozicijon buvo išstumti komunistai su savo vadu Ivica Racanu. Pastarasis dabar gyvena viltimi,

kad F. Tudjimanui nepavyks įgyvendinti Kroatų demokratinės partijos pažadų ir kad greit reikės kitų rinkimų. Ta viltis gali neišsipildyti. Mat Kroatų demokratinės partijos vadas istorikas F. Tudjimanas yra senas politikas, kuriam teko būti kompartijos nariu ir partizanų generolu. Dėl palankumo kroatams F. Tudjimanas neteko karinio laipsnio, buvo pašalintas iš kompartijos ir neuteistas kalėti trejus metus. Dabar jis tapo populiariu kroatų politiku jų kovoje už nepriklausomybę. Rinkiminiame vajuje kroatų tautai pažadėjo laisvą apsisprendimą ir valstybinę nepriklausomybę, neuždarydamas vartų ir Kroatijos respublikos pasilikimui Jugoslavijos federacijoje.

Reikalauja reformų

F. Tudjimanas, Kroatiją palikdamas federacijoje, reikalauja nemažų reformų. Jis nori, kad tokiu atveju būtų užtikrintas Kroatijos teritorijos vientisumas, istorinės ir natūralios sienos. Didžiausią problemą sudaro tarp Kroatijos ir Serbijos įsprausta Bosnijos-Hercegovinos respublika. Bosniją Kroatų demokratine sąjunga laiko istorine Kroatijos dalimi. F. Tudjimanas reikalauja Bosnijos gyventojų referendumo šiuo klausimu. Jis taipgi skundžiasi, kad per daug Kroatijos pajamų tenka neturtingoms Jugoslavijos respublikoms, nors ši finansinė našta per sunki pačiai Kroatijai. Tokioms reformoms įgyvendinti reikėtų gerokai pertvarkyti federacinę vyriausybę Belgrade, dominuojamą Serbijos, kuri yra didžiausia respublika Jugoslavijos federacijoje. Atrodo, F. Tudjimanas yra pasiruošęs Kroatiją paskelbti nepriklausoma respublika ir išjungti iš federacijos, jei nebus patenkinti jo reikalavimai. Tačiau su Kroatijos pasitraukimu gali padėti ir kitos respublikos, sugriaudamos dabartinę Jugoslaviją, stokojančią politinės vienybės po buvusio partizanų vado ir komunistinės Jugoslavijos prez. B. Tito mirties.

Atsiprašė Izraelį

Austrijos prez. K. Waldheimas Jeruzalės liberalaus laikraščio „Haaretz“ paskelbtame

(Nukelta į 6-tą psl.)

Šiame numeryje:

Visi, kas tik gali

Kovojančios tautos fronte reikalingi išeivijos ginklai

Kai parama teikiama pavergėjui

Prancūzų spauda peikia vakariečius, remiančius Gorbačiovo priespaudą

Lietuva spaudoje ir televizijoje

Vokiečių informacijos šaltiniai apie įvykius Lietuvoje

Balsai už Lietuvos nepriklausomybę

Teigiami Venezuelos spaudos pasisakymai

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Jais gyvai domisi JAV ir Kanados spauda

Įvykiai Kaune žydų akimis

Prisimenant šturpią 1941 metų birželio dieną

Soko vaikai, soko tėvai

„Gyvataras“ minėjo savo 40 metų veiklos sukaktį

Kitų knygų apie Lietuvą

Rašo žydų ir lenkų autoriai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrusis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, remėjo – \$35, garbės – \$45 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Kai parama teikiama pavergėjui

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kiu net nebuvo. Šioje liūdnei nelygioje kovoje Maskva tampa pati sau blogiausiu priešu".

Gorbačiovo laiškas popiežiui

"L'Express" dienraštis 1990. IV.27 paskelbė ilgą straipsnį "Sov. Sąjunga: kreipimasis į Šv. Sostą". Jo autorius Bernard Lecomte rašo apie Gorbačiovo laišką Šv. Tėvui Jonui -Pauliui II, kuriame, tarp kitų klausimų, buvo prašymas Vatikano pagalbos sprendžiant Lietuvos nepriklausomybės problemą.

Pasak straipsnio autoriaus, tokia mintis Kremliuje kilusi dėl to, kad keliaujantis Vatikano ambasadorius Mons. F. Calassuono pareiškė "Avvenire" laikraščio Vatikano norą tarpininkauti tarp Maskvos ir Vilniaus, jei būtų pageidaujama.

Gorbačiovo laišką iš Maskvos atvežė specialus pasiuntinys VADIM ZAGLADIN, vežęs jo laišką Šv. Tėvui JONUI-PAULIUI II į Vatikaną

Specialus M. GORBAČIOVO pasiuntinys VADIM ZAGLADIN, vežęs jo laišką Šv. Tėvui JONUI-PAULIUI II į Vatikaną

Lietuvos pozicija esanti aiški: reikia derybų, kuriose viskas gali būti svarstoma, išskyrus nepriklausomybės deklaraciją. Kremliaus pozicija esanti sudėtinga – prezidentas Gorbačiovas esą pastatytas prieš dilemą: jeigu jis paklūsta tiems, kurie jį ragina imtis griežtų priemonių ir padaryti tvarką Lietuvoje, praranda savo prestižą tarptautinėje plotmėje ir sugadina savo santykius su JAV; jei leidžia Lietuvai atsiskirti, perdodo savo silpnumą, susilaukia pavojingos reakcijos iš griežto sparno ir paskatina kitas respublikas pasekti Lietuvos pavyzdžiu. Tai verčia Gorbačiova laviruoti, ypač prieš kompartijos 28-jį kongresą.

Straipsnio autorius baigia savo samprotavimus šia pastaba: "Nėra tikra, kad šioje įtemptoje politinėje sankirtoje, kuri dabar vyksta Sov. Sąjungoje, patikimiausias Gorbačiovo sąjungininkas būtų Jonas-Paulius II".

Gedimino palikuonies laiškas

"Int. Herald Tribune" 1990. IV.26 paskelbė Aleksandro Galitzino, gyvenančio Paryžiuje, laišką antrašte "Lietuvos širdis". Jame autorius rašo: "Laiškas, išspausdintas jūsų balandžio 18 d. laidoje, pažymi, kad Vilnius, Lietuvos sostinė, buvo Lenkijos dalis iki 1939 m. ir klausia, ar lietuviai yra pasirošę jį grąžinti. Mano senolis, Didysis kunigaikštis Gediminas, sukūrė galingą viduramžių valstybę Lietuvą, kuri vienu metu tęsėsi nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Jis padarė Vilnių Lietuvos sostine 1323 m. Lenkai 1920 m. pasinaudojo mūsų krašto silpnumu ir jį užėmė jėga. Šis neteisėtas užėmimas niekad nebuvo pripažintas mūsų vyriausybės. Vilnius buvo grąžintas Lietuvai Stalino, kai jis įjungė mūsų šalį į Sovietų Sąjungą 1940 m., remdamasis daugiau negu abejotina sutartimi su Hitleriu. Tenka pastebėti, kad pokario Lenkija niekad nereiškė savo pretenzijų į Vilnių. Vilnius yra Lietuvos širdis".

Pasirašė: "Prince Alexander Galitzine"

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Lietuva spaudoje ir televizijoje

KAZYS BARONAS

Balandžio 6 d. Vakarų Vokietijos televizijos antras kanalas vakaro žiniose rodė Suvalkų trikampio Agradnikų kaimą, pasiūsdamas į šį Lenkijos-Lietuvos pasienio perėjimo punktą savo nuolatinę Varšuvos korespondentę G. Nasarski.

Kodėl vokiečiai susidomėjo šia maža vietoje, parodydami net ekrane žemėlapi ir Lietuvos pusėje Lazdijų miestelį. Mat prieš tai spauda pranešė, kad judėjimas tarp Lenkijos ir Lietuvos, Agradnikų ir Lazdijų yra uždarytas, neleidžiant lenkamis įvažiuoti į Lietuvą bei lietuviams į Lenkiją.

Iš tikrųjų tai tik vietiniams piliečiams skiriamas įvažiuoimo kontrolės punktas, nes visi Vakarų turistai į Lietuvą privalo įvažiuoti per Lietuvos Brastą. Minską ir iš jo pasiekti Gedimino miestą.

Vokiečiai prie Agradnikų nuflumavo pasikalbėjimai su autobusiuke sėdinčiais latviais bei grįžtančiu į Lenkiją jaunuoliu. Jis aplankė savo gimines Gudijoje matęs Lietuvos – Gudijos pasienyje daug tankų. G. Nasarski aiškina, kad Lietuvos pasienyje gyvena lietuviai, kurie meldžiasi už Lietuvos laisvę. Lenkijoje priskaitoma apie 20 tūkst. lietuvių, žymiai daugiau gyvena lenkų Lietuvoje. Šis perėjimo punktas yra KGB žinioje.

Malonu, kad į Lietuvos politinius įvykius labai didelį dėmesį atkreipė vokiška spauda, radijas, televizija. Deja, tik ne Vakarų Vokietijos vyriausybė. Keliuose dienraščiuose buvo lakoniškas, trumpas pranešimas (girdėtas Frankfurto radijo žiniose), kad federacinė Vokietijos vyriausybė Lietuvos nepriklausomybės klausime nepareišė jokios nuomonės. Užklaustas vyriausybės atstovas, ar vyriausybė sveikina nepriklausomybės paskelbimą – laikraščio bendradarbis gavo tokį atsakymą: tuo klausimu jis negali duoti jokio pareiškimo. Ir užsienio reikalų ministerijos atstovas Chorob taip pat trumpaisakiniais pareiškė, kad klausimas yra atviras. Kai galės būti pripažinta Lietuvos respublika – Vokietija paskirs savo pasiuntinį. Pirmiausia reikia laukti derybų ir jos pasekmių.

Nepastebėtai praėjo Vokietijos lietuvių demonstracija prie Sov. Sąjungos pasiuntinybės Bonnoje. Šimtinės lietuvių neparodė televizija, neskelbė ir spauda. Kur ieškoti kaltininko?

Apie praeitį

Po Bernelio Mišių, perduotų televizijoje iš Vilniaus arkikatedros, tik retkarčiais pasirodydavo trumpos žinutės iš religinio Lietuvos gyvenimo. Suprantama, didžioji spauda daugiau dėmesio skiria politiniam, ekonominiam ar sportiniam gyvenimui, nes tikėjimas Lietuvoje esąs jau laisvas.

Tiesa, Berlyne leidžiamas "Welt am Sonntag" balandžio 8 d. išspaudino didelę Kryžių kalno nuotrauką ir jo trumpą istoriją. Ši vietovė tik 220 km. nuo Vilniaus primena lietuviams jų praeitį ir kančias, kurias jie turėjo pakelti nuo 1795 m., kai Lietuva pateko į Rusijos rankas, daug kartų sukilus prieš priespaudą. Nepriklausomybės laikotarpis, Stalino-Hitlerio sutartis, laisvės netekimas. Paskutiniame šimtmetyje Kryžių kalne rusai žudė lietuvius sukilėlius. Atsi-

minimui lietuviai pradėjo statyti kryžius. Prieš dešimt metų rusai buldozeriais sulgindavo su žeme, tačiau po kakties vėl atsirasdavo naujas kryžių miškas.

Katalikų savaitraštys

Žymiai platesnis straipsnis balandžio 8 d. išspausdintas Mainco vyskupijos savaitraštyje "Glaube und Leben" ("Tikėjimas ir gyvenimas"). Žinoma katalikiškos spaudos bendradarbi ir katalikų žinių agentūros vedėja D. Treffert savo straipsnyje trumpai pažymi Sąjūdžio laimėjimą rinkimuose, Stalino-Hitlerio sutartį bei Lenino pasirašytą pažadą.

Iš trijų Baltijos valstybių užsispyrusiai, atkakliausiai, sėkmingiausiai už savo laisvę ir žmogaus teises kovoja Lietuva, kadangi čia buvo jungiamas tautiškumas ir tikyba. Tautinis pasipriešinimas yra rišamas su religiniu dar nuo caro priespaudos laikų. Lietuviai žinojo ir moko, kaip reikia išsaugoti ir vergijoje šias senas lietuviškas tradicijas. Jau 1972 m. šv. Juozapo dieną pasirodė pirmas slaptas pogrindžio leidinys "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", pasiekusi, ir tai reguliariai, Vakarų pasaulį. Nežiūrint seklių ir suėmimų, nepavyko valdžiai sustabdyti šio laikraščio. Nors nereguliariai, dėl popieriaus trūkumo, šandien oficialiai leidžiamas katalikiškas laikraštis.

Žmonės glaudėsi prie šventovių, nors žinojo, kad ir dvasininkai negali jų apsaugoti nuo nuolatinių persekiojimų. Aušros Vartų koplyčioje Mišios buvo laikomos nuo septynių val. ryto iki pat pietų, o šventovės taip pat buvo pilnos tikinčiųjų. Prie Latvijos sienos ištremtas vysk. J. Steponavičius buvo tikinčiųjų gerbiamas kaip šventasis, o vienuoliams ir dvasiškiams jis tuo metu buvo autoritetas. Lietuva turi taip pat ir kardinolą Vincentą Sladkevičių. Abu vyskupai slapta šventino daug kunigų. Penki dvasiškiai įsteigė Tikinčiųjų teisėms ginti komitetą. Trys ketvirtadaliai kunigų pasipriešino priešreliginiams valstybės įstatymams. Du iš įsteigėjų buvo nubauti dešimt metų kalėjimo, trečias žuvo neaiškiose aplinkybėse automobilio nelaimėje. Keturi kunigai mirė nuo sužalojimų.

Tai praeities laikai. Lietuviai netrukus bus laisvi, kartu ir jų Bažnyčia. Atidaromos šventovės, šv. Kazimiero šventovė bus atiduota jėzuitams (lenkų okupacijos metais ji priklausė jėzuitams, šalia buvo jėzuitų vedama gimnazija, šiandieną rašyt. A. Vienuolio vardo lietuvių gimnazija – K. B.). Nėra slaptos kunigų seminarijos, nėra joje "numerus clausus" (uždaras skaitėlis), kadangi auklėtinių priėmimas daugiau netvarko KGB, bet vyskupas.

Toje pačioje laidoje savaitraštis persispausdino arkiv. J. Steponavičiaus pasikalbėjimą su Romos "La republica" dienraščio korespondentu.

Vyt. Landsbergis vokiečių spaudoje

Vokiečių spauda, rašydama plačius straipsnius bei komentarus Lietuvos politiniams klausimais, labai dažnai pridėda ir vadovaujančių asmenų nuotraukas bei jų biografijas (A. Brazausko, V. Landsbergio), supažindindama skaitytojus su Sąjūdžiu. Miuncheno "Sued-

deutsche Zeitung" balandžio 3 d. laidoje supažindino skaitytojus su lietuvių kalba, aiškindamas, kad kiekvienas žodis su galūne -is arba -as yra sunkiai ištariamas, be jokių abejonių esąs lietuvių kalbos žodis. (O gal graikų?) Dienraštis rašo apie mūsų seną indogermaniškos šakos kalbą, užbaigdamas lietuviškai "nepriklausomoji Lietuva" ir paaškindamas ką tie žodžiai reiškia vokiškai.

Netruksta jų spaudoje ir istorinių klaidų. Girdėdami televizijos programoje neblogai vokiškai kalbančius K. Prunskienę ir J. Paleckį, "Bild" dienraštis, skirtame straipsnyje Lietuvai, klausimą, kodėl tiek daug lietuvių kalba vokiškai, taip atsako: XIII vokiečiai įsikūrė šiandieninėje Baltijos respublikoje, kryžiuočių ordinas Nemuno kraštui atnešė krikščionybę, pirkliai priklausė aukštesniai luomui ir t.t. Kiek anksčiau tas pats dienraštis (jo tiražas 4.5 milij. egz.) rašė, kad Lietuva nešė danų, švedų, lenkų, rusų, vokiečių jungą. Ir mano artimiausio miesto dienraštis pakartojo tą pačią klaidą. Ją ištaisiau atviru laišku redakcijai.

Be plačiai skambančio "Litauen" vardo televizijoje, radijuje, spaudoje labai dažnai minimas V. Landsbergis, skelbiamas jo pasikalbėjimai su spaudos atstovais (kodėl su užsieniečiais jis kalba rusiškai?). Aprašomas jo ir kaip muziko gyvenimas. Daug vietos jam paskyrė š.m. kovo mėn. 13 d. kultūrinėje dalyje "Frankfurter Allgemeine Zeitung" (konsv.-liberalinis, tiražas 362 tūkst. egz.), plačiai aprašydamas Lietuvos muzikinį gyvenimą ir V. Landsbergio džiaugsmą, kad ir lietuvių išievyti kompozicijos bus įtrauktos į Lietuvos kultūrinį gyvenimą, didelių laimėjimų bažnytinėje muzikoje ir t.t.

Neatsilikio ir sekmadieninis "Bild am Sonntag" (tiražas 2.5 milij. egz.) balandžio 22 d. įdėdamas dvi dideles V. Landsbergio ir žmonos prie pianino bei abiejų su vaikais nuotraukas, o pačiame straipsnyje aprašydamas Sąjūdžio suvažiavimą ir jame V. Landsbergio pasakytus žodžius: "Laikykimės kartu, nes mūsų tautos laukia ilgas ir sunkus kelias".

Daugumas atstovų suvažiavime sėdi su apsiaustais, kadangi posėdžių salė nešildoma. Maskva užsuko dujas ir degalus Lietuvai, neprileisdama Kubos laivų su žuvim ir cukrum.

V. Landsbergis nesijaudina, sakydamas: "Mes galime 100 metų be rusiškų dujų ir degalų gyventi. Mūsų nepriklausomybės kova eis iki pat pabaigos." Kova Dovydo su Galijotu?

V. Landsbergio šalininkai jį vadina "gudri lapė" (taip rašoma ir vokiškame vertime) arba "maestro". Šį titulą jis gavo anksčiau, dėstydamas Vilniaus konservatorijoje. Studijavo muziką, lankydams pianino klasę. Išleido dvi mistiko M. Čiurlionio plokšteles ir devynias muzikos teorijos knygas. Jo žmona Gražina taip pat pianistė.

Sakoma, kad muzikai yra švelnus ir malonus žmonės. Tačiau jo draugų tvirtinimu, jis esąs švelnus kaip granitas. Be to, jis neturi jokios baimės prieš Maskvos valdovą. Atvykus Gorbačioviui į Vilnių, V.

Seneliai - VYTAUTAS ir GRAŽINA LANDSBERGIAI su savo vaikaičiu: "Lietuva bus tikrai laisva, kai jis užaugs"

Landsbergis jį sveikino kaip draugiškos kaimyninės valstybės galvą, reikalaujamas tartinis neutralioje žemėje.

Ir šiandieną, balandžio 23, Vokietijos antras kanalas savo vakaro žiniose vėl kalbėjo apie Lietuvos blokadą, parodydamas beveik be automobilių Vilniaus gatves, pasikalbėję su Maskvoje vie-

sinčia ministere pirmininke K. Prunskiene.

Pripratau prie "Litauen" vardo, tad valandiniuose radijo pranešimuose, neišgirdus to brangaus žodžio — pačios žinios atrodo nepilnos, nublukusios. Suprantama, juk pastutiniųjų mėnesių laikotarpį į Lietuvą buvo atkreiptas pasaulio dėmesys.

A+ ONAI GLOVACKIENEI

mirus,

jos vyrą ANTANĄ, dukrą ALINĄ ir sūnų STASĮ Kanadoje,
dukras – STASĖ ir JADVYGĄ, sūnų RIČARDĄ su šeimomis Lenkijoje, skausmo valandoje nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

L. S. Olekai

O. S. Kiršiniai

I. J. Žiurinskai

A. P. Kružikai

B. L. Raginskai

PADĖKA

Mirus mano vyrui

a.a. VLADUI STAPONAVIČIUI,

nuosirdžiai dėkoju prel. J. Bertašiui už mano vyro ir manęs lankymą ligoninėje, už gedulines pamaldas laidotuvių koplyčioje ir šv. Kazimiero šventovėje.

Dėkoju visiems užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems Lietuvių Fondui, liūdesio dienomis, man pačiai esant ligoninėje, mane lankiusiems ir dvasiškai sustiprinusiems.

Liūdinti žmona Pranusė Staponavičienė,

Winnipeg, Manitoba

sūnus ir marti

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORELE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektą ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

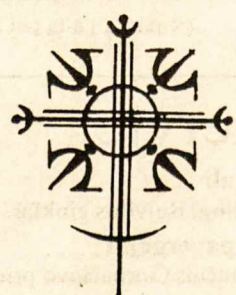
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

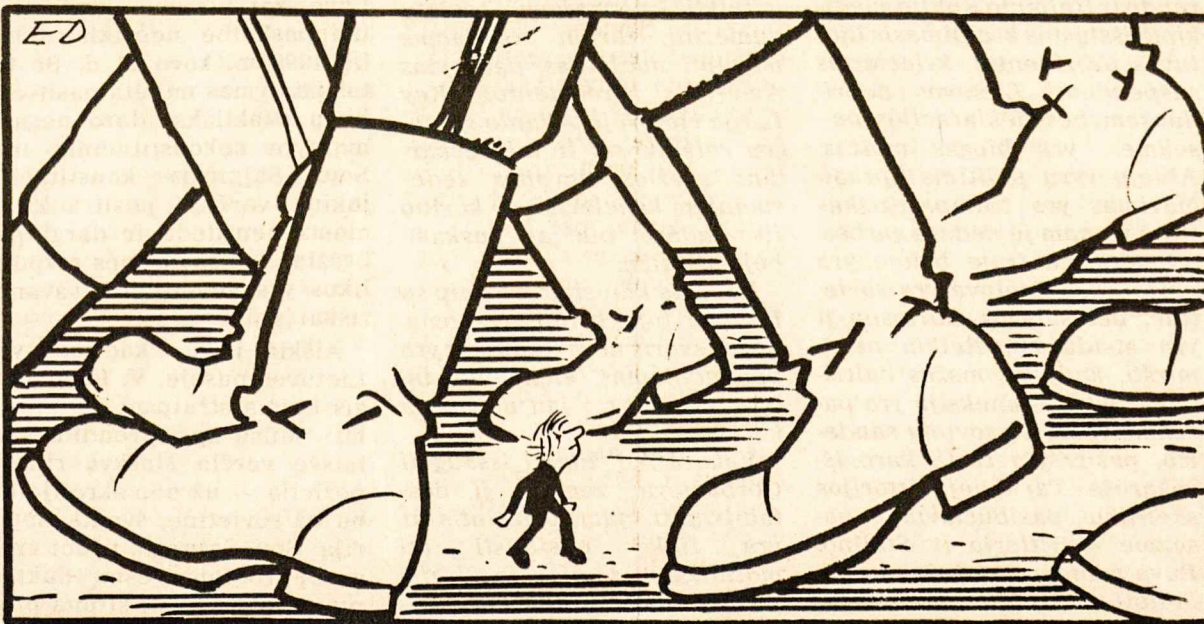
Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury, Ontario

Vytautas neišsigąsta Raudonosios armijos

Piešiny Ed. Kleiso

Ryšium su ministerės pirmininkės Kazimieros Prunskienės lankymusi Otavoje balandžio 30 d. prie parlamento rūmų demonstracija už Lietuvos nepriklausomybę

Nuotr. V. Paliulio

PRANEŠIMAS IŠ VENEZUELOS

Balsai už Lietuvos nepriklausomybę

JULIUS VAISIŪNAS

Bijo Stalino lavono

Dramatiški įvykiai Lietuvoje įkaitino viso pasaulio televiziją ir spaudą. Tai suprantama. Nesuprantama tik, kad lietuviai tuo ir pasitenkina. Daugelis mano, jog lietuviai spaudoje tiesioginės misijos neturi. Tai neatleistina klaida. Laimė, ne visi taip galvoja. Kai kam padėtis Lietuvoje atveria naujas galimybes reikštis spaudoje, rasti įtakingų Lietuvos bylos gynėjų svetimųjų tarpe.

1990 m. kovo 11 d. paskirtas Lietuvos Respublikos Diplomatinės tarnybos atstovas Venezueloje dr. Vytautas Dambrava ne tik savo raštais, bet ir nenuilstamom pastangom paveikė kitus įtakingus venezueliečius reaguoti į sunkią Lietuvos padėtį, prašydamas pasisakyti Lietuvos klausimu, o svarbiausia — kelti balsą už Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą. Nė vienas neatmetė jo prašymo. Pasirodė visa eilė Lietuvai palankių straipsnių. Noriu šia proga perduoti labai suglaustai kai kurių straipsnių turinį.

Narsos pavyzdys

Dešimčiai dienų praėjus po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, seniausias Venezuelos dienraštis „La Religion“ įdėjo vedamąjį „Lietuva — garbingumo ir narsumo pavyzdys“. Jame nurodoma, jog Lietuva, maža teritorija ir gyventojų skaičiumi, yra milžiniška ir nuostabi tų valandų, kai jai tenka susidurti su kliūtimis, kai ji stoja prieš milžiną, reikalaujama savo išplėtos laisvės. Lietuva norinti nusimesti Sovietų Sąjungos jungą, nes yra pasišventusi laisvei. Vadamasis sveikina Lietuvą, pilnutinės laisvės mylėtoją, kuri visuomet atmetė bet kokios spalvos diktatūras, o labiausiai — nuožmiausią šio šimtmečio diktatūrą — komunizmą. „Tegu Dievas, tas didysis šios laisvės įkvėpėjas, suteikia jiems laisvę ir saugumą, kurio trokšta ir prašo demokratiškas ir krikščioniškas pasaulis.“

Kovo 24 d. tas pats dienraštis pirmajame puslapyje išspausdino vedamąjį „Teisingumas reikalauja pripažinti Lietuvos nepriklausomybę“. Prašo Venezuelos vyriausybės ją pripažinti. „Lietuva turi būti laisva, nes to reikalauja tautos valia.“

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDU!

Jūsų auka TAUTOS FONDU! garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukus arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Dabarties įvykiai Lietuvoje

“U.S. News & World Report” žurnalas balandžio 30 d. laidoje išspausdino straipsnį apie chaotišką ekonomiką buklę Sov. Sąjungoje. Kai M. Gorbačiovas veržia kilpą aplink Lietuvą, sovietų ekonomika rieda vis žemyn. Pačioje komunistų partijoje kyla nuomonių skirtumai, didžiulės žmonių eilės prie tuščių paruoštųjų, kai tuo tarpu traukinių vagonai laukia iškrovimo. Vagystės ir apipilėsimai padaugėjo 70 nuosimėjų. Maskvoje vyksta demonstracijos, kyla baimė kruvinos kontrevoliucijos. M. Gorbačiovo uždavinys — atgauti įvykių pokyčių tokią kontrolę, kad be didesnių sukrėtimų galėtų vystytis pažanga.

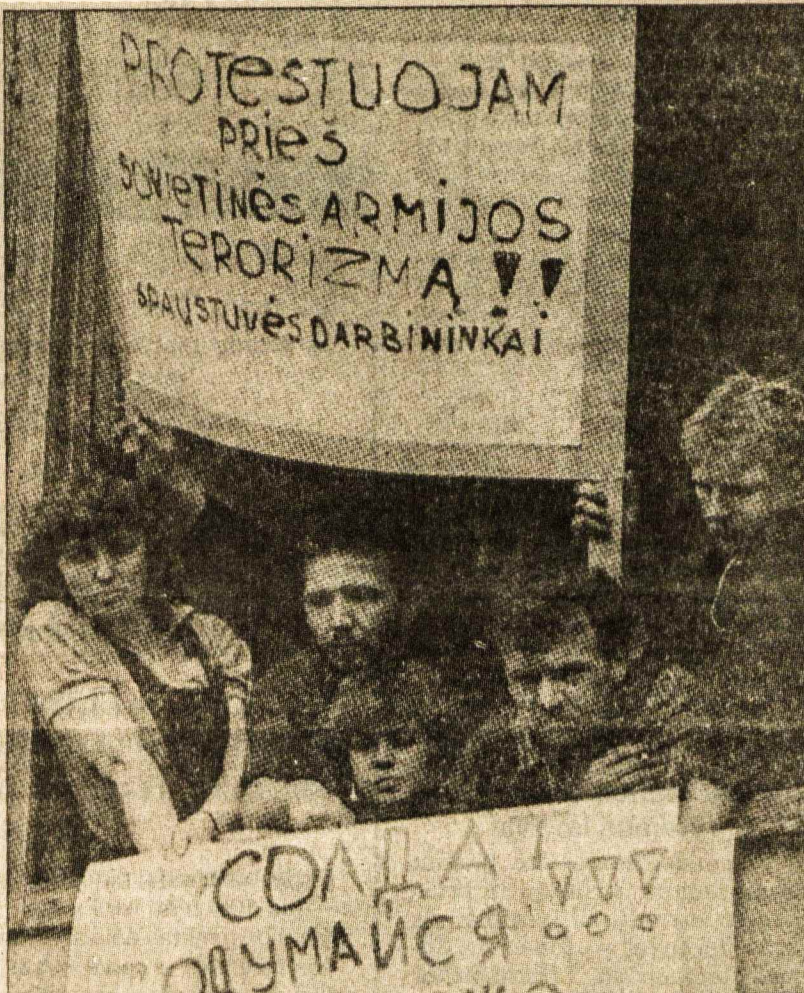
Tuo tarpu M. Gorbačiovas įvedė ekonominę blokadą Lietuvoje ir graso Latvijai bei Estijai tomis pačiomis priemonėmis, jei jos sektų Lietuvos pavyzdžiu.

Sovietinis parlamentas atidėjo vėlesniam laikui ekonominių reformų vykdymą. M. Gorbačiovas bandė sudrausti radikalų reikšmą komunistų partijoje, bet nesėkmingai. Jaunieji partiečiai neseniai komunistų konferencijoje priėmė rezoliuciją, kurioje smerkiamas užmojis uždrausti laisvas diskusijas.

Tokiu būdu pati M. Gorbačiovo laikysena iššaukia kri-

tiką. Iš vienos pusės jis skatina pažangą iš apačios, o iš kitos pusės, apsišarvavęs prezidentinėm galiom, savo veiksmais nori ją stabdyti. Jis turėtų suprasti, kad taikinga Sov. Sąjungos ir jo paties politinė padėtis priklauso nuo ekonominių sprendimų. Laukimas gali privesti prie katastrofiškų pasekmių.

“The Toronto Sun” gegužės 4 d. laidoje išspausdino vedamąjį, kuriame primena Lietuvos ministerės pirmininkės Kazimieros Prunskienės teigimą, jog Vakarams nereikia iš tikrųjų rinktis tarp Gorbačiovo ir nepriklausomos Lietuvos. Tačiau tokia slogi reakcija vakariečių tarpe vyksta ir toliau, nes bijomasi, kad M. Gorbačiovas nebūtų pakeistas kitu. Tokią baimę sustiprino šūktis prieš Gorbačiovą, kai Maskvoje vyko gegužės 1-sios paradas. Baimė pakenkti M. Gorbačioviui silpnina baltiečių viltis sulaukti paramos iš Vakarų. Todėl esą suprantamas naujojo Latvijos prezidento A. Gorbunovo pareiškimas, kad latviai savo kovos pradžioje už nepriklausomybę nesitiki vakariečių paramos. Tai esą liūdina, kai visą laiką vakariečiai skelbė Baltijos kraštų nepripažinimą Sov. Sąjungai, atėjus realiam momentui, jie pasislėpė po Gorbačiovo “bušeliumi”.

Vilniaus spaustuves darbininkai pasitinka sovietų kareivius su plakatais “Pagalvokite, jūs norite būti taipgi laisvi”

tuva galėtų dėl užgiedoti laisvės himną. Dėv Motina Marija, kurią garbina lietuviai kaip savo Tėvynės Motiną, tikriausiai yra jų pusėje.

Ambasadoriaus pareiškimas

Šią trumpą apžvalgą baigsiu balandžio 16 d. “El Universal” dienraštyje pasirodžiusiu straipsniu “Velykos Lietuvoje”. Jį parašė buvęs Venezuelos prezidentinis kandidatas ir ambasadorius Vašingtone Miguel Angel Burelli Rivas. Jis tebėra labai įtakingas krašto politikas. Padaręs trumpą istorinį eskizą, jis rašo, jog Lietuvos klausimas nėra lengvas. Gorbačiovas — žymus XX amžiaus žmogus gali būti liberalus Rytų Europos kraštams, leidžias laisvai apspręsti tų kraštų ateitį. Tačiau “jo ugnies bandymas yra Lietuva: jeigu leis jai atgauti nepriklausomybę, Sovietų Sąjungoje prasidės dezintegracija. Dabartiniai Lietuvos vadai, prašę ir balsavę už visišią laisvę, yra pasiryžę tartis. Tam betgi reikia, kad krašte liautųsi demonstravimas sovietų karinių pajėgų, kurios praktiškai laiko okupavusios Vilnių”. “Sovietų Sąjunga argumentuoja, kad Lietuva, lygiai kaip Latvija ir Estija, yra konstitucija įliedintos į metropolį. Tai abejotina tiesa. Yra faktas, kad laisva Lietuva, turėdama sąlygas laisvai apsispręsti, niekuomet nebūtų pasirinkusi priklausyti Rusijai, o jėga neduoda teisės.”

Burelli Rivas rašo: “Keistas ir skausmingas kelias mažųjų kraštų, esančių šalia didžiųjų valstybių. To kelio neišvengė Suomija, Lenkija ir Balti-

jos valstybės, kurios dėl savo kultūros, dėl gilaus tėvynės meilės jausmo, dėl savo religijos visuomet priešinosi svetimųjų dominacijai. Todėl yra teisus reikalauti, kad kiekvienas kraštas, be išimties, su entuziastišku įsitikinimu pasisakytų už Lietuvos nepriklausomybę. To reikalauja laisvo tautų apsisprendimo teisė, to reikalauja ir pagrindinės žmogaus teisės, kurių visi privalo laikytis”.

Lietuvio pastangos

Būdinga, kad ambasadorius Burelli Rivas rado reikalo straipsnį Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo klausimu pradėti apie vieną mūsų tautietį. Jis rašo: “Jei Lietuva pasaulyje neturėtų kito taip pasišventusio karžygio ir šauklio savo bylai ginti kaip dr. Vyntautas Dambrava, jau turėtų pakankamai — toks gilus yra jo impulsyvus tikėjimas, nuovargio nepažįstas patvarumas ir kitus užkrečiantį mistika šio patrioto, įsikūrusio mūsų tarpe po trisdešimties darbo metų JAV diplomatoje. Jeigu jis visuomet rašė, kalbėjo ir veikė su meile širdy, giliai išgyvendamas ir perduodamas savo tėvų žemės dramą, tai dabartiniu metu jo veikla dar daugiau padidėjo, ieškant Lietuvai paramos, solidarumo ir supratimo.”

Tai tokie yra įtakingų Venezuelos asmenybių pasisakymai Lietuvos klausimu. Jų yra daug daugiau. Tokie yra rezultatai dr. V. Dambravos didelių pastangų ir ryžto dėka. Šis pavyzdys turėtų visus skatinti aktyviau įsijungti į Lietuvos nepriklausomybės gynimo pastangas.

Lietuvos ministerė pirmininkė KAZIMIERA PRUNSKIENĖ Ontario parlamento rūmuose su premjeru DAVID PATERSONU (kairėje) ir KLB krašto valdybos pirmininku A. PACEVIČIUMI

“Išlaikyti spaudimą Gorbačioviui”. Tokiu pavadinimu tas pats dienraštis gegužės 6 d. laidoje išspausdino savo buvusios redaktorės Barbara Amiel straipsnį. Susitarimas Miunchene su Hitleriu, atplėšiant Sudetų kraštą nuo Čekoslovakijos, tapo, sako žurnalistė, simboliu pardavimo kitos tautos ir pataikavimo stipresnei iėgai.

Praeitą mėnesį, kai G. Bushas atsisakė taikyti prekybos sankcijas Sov. Sąjungai, kai pastarosios tankai riedėjo Vilniaus gatvėmis ir Lietuvai buvo uždėta ekonominė blokada, pasigirdo balsų, jog įvyko ant-rasis Miunchenas. Žinoma, prezidentas Bushas tai paneigė. Įdomu prisiminti, kad pirmasis tuo laiku telegrama sveikinęs Britanijos ministerį pirmininką, padariusį nuolaidą Hitleriui, buvo JAV prezidentas F. Roosveltas. Mat vakariečiai tada galvojo, kad išgelbėjo taiką, o blogiausiu atveju laimėjo laiko apsiginkluoti.

Gal ir reikėtų, pasak žurnalistės, duoti laiko Gorbačioviui. Bet iš kitos pusės, G. Bushas neturėtų Gorbačioviui pataikauti, kai pastarasis grubiai elgiasi su Lietuva. Lietuvos reikalavimai yra teisėti ir pagrįsti. Reikia išlaikyti spaudimą G. Bushas turėtų nuolatos M. Gorbačioviui kartoti: “Leisk baltiečiams atsiskirti”.

To moko ir netolima praeitis. Kai R. Reaganas, M. Thatcher ir popiežius neatleido spaudimo varžtų, tai paskutiniu metu pasirodė tos veiklos pasekmės — Rytų Europos išsilaisvinimas.

Baltijos kraštai taipogi gali tarnauti ir pačios Sov. Sąjungos demokratėjimui. Ir pats Gorbačiovas turi ką nors turėti po savo balnu, kad galėtų progresuoti. O tas kas nors yra Lietuva ir kiti Baltijos kraštai.

“The New York Times” gegužės 7 d. laidoje išspausdino žurnalisto W. Safire straipsnį, kuriame klausama, kokia politinė linija Sov. Sąjungos atžvilgiu geriausiai galėtų tarnauti JAV interesams.

Žurnalisto manymu, Sov. Sąjunga išsilaisvins iš centro varžtų, arba karine jėga jie bus dar labiau suveržti. Pirmu atveju, M. Gorbačiovas turėtų leisti Baltijos kraštams gyventi nepriklausomai. Iš likusių respublikų turėtų sudaryti naują federaciją, kurioje respublikos naudotųsi plačia autonomija. Priešingu atveju, bus sugrįžta į represijos laikus.

Baltijos kraštų tvirtas apsisprendimas už nepriklausomybę nekelia jokių abejonių. Jiems turėtų būti suteikta pa-

galba pasiekti savo tikslą. Iš tikrųjų tai nepakenktų ir pačiam Gorbačioviui. Jis ir Amerika galėtų sutelkti savo dėmesį Sov. Sąjungos pertvarkai. Tik naujai persitvarkiusi Sov. Sąjunga gali patenkinti savo gyventojų ir JAV interesus.

Lietuviai nebijo. Tas pats Niujorko dienraštis balandžio 29 d. laidoje išspausdino B. Kellario straipsnį, kuriame pažymi, kad ekonominė blokada lietuviams dar labiau sujungė pasiekti nepriklausomybę. Be to, nedarbas, juodos rinkos kainos sudarė lietuviams sąlygas patirti laisvos rinkos pasekmes. Lietuviai pamatė, kad nedarbas, infliacija nėra ma-lonūs dalykai, bet išstveriami.

Pasak Virgilijaus Čepaičio, artimo V. Landsbergio bendradarbio, Maskva negali suprasti — Prancūzija ir Vokietija bijo Maskvos, o tuo tarpu maža Lietuva jos nebijo. Jis dar prideda, kad M. Gorbačiovas užmiršo, jog lietuviai su sovietais kovojo nuo 1944 iki 1953 metų. Lietuviai kovojo ilgai, negu tęsėsi Vietnamo karas.

Lietuviai supranta, kad jie yra didelis nepatogumas Vakarams, kurie nori išlaikyti sovietinėje valdžioje Gorbačiovą. Bet kodėl galėtis grūvančios imperijos? “Mūsų pareiga pasauliui sunaikinti imperiją”, — sako Virgilijus Čepaitis.

Kokios nuotaikos Lietuvos parlamente? Vienas trečdalis be sąlygų remia V. Landsbergio liniją. Kitas trečdalis yra lojalus pirmininkui, bet susirūpinęs jo taktika. Likęs trečdalis pasisako už Lietuvos nepriklausomybę, bet nori būti lankstesni su M. Gorbačiovu, siekti daugiau kompromisų.

Nežiūrint to, parlamentariai stipriai remia savo pirmininką.

Edvardas Vilkas, akademikas, labiausiai įtakingas grupės, siekiančios kompromisų, narys, mano, kad V. Landsbergis pamažu linksta į kompromisinį susitarimą. E. Vilkas siūlo nepriklausomybės paskelbimą sustabdyti šešioms mėnesiams, jei M. Gorbačiovas po šio laikotarpio pripažintų Lietuvos savarankiškumą. E. Vilkas dar pažymi, jog Lietuva nesijaus saugi, kol pačioje Sov. Sąjungoje neįsigalės demokratija. J.A.

Knygų rīškyla
“SAMOGITA”
maniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfield Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

ALGIS MEDELIS
Tel. (416) 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen St. W., Toronto,
Ontario M5V 2A1

1990 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Aplinkyboms nuolatos keičiantis, prisitaikydami prie naujai susidariusių sąlygų, kelionių datas ir persėdimo punktus pakeisim. Besidomintieji, ypač važiuojantys su iškvičimais, prašomi pasitarti asmeniškai su ALGIU MEDELIU nurodytais telefono numeriais. Parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis ir suplanuojam keliones į kitus pasaulio kraštus.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- Pervežam palaikus, palikimus ■ Prižiūrim kapus ■ Perduodam paramą giminėms ■ Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus ■ Pristatom gėles ■ Per trumpiausią laiką išrūpinam iškvičimus apsilankyti Lietuvoj. ■ Išskiečiam giminės į Kanadą
- Parūpinam jiems draudimą ir atvežam iš Montreallio
- “Aeroflote” patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, vakarais tel. (416) 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

LENKIŠKA LAIDA

Balandžio 1, sekmadienio vakarą, žiūrovus nustebeino lenkiška laida televizorių ekranuose. Spaudoje aiškinama, kad tai nebuvo balandžio pirmosios pokštas. Lietuvos aukščiausioji taryba nuo balandžio 1 d. Leningrado televizijos programą pakeitė pirmąja Lenkijos televizijos programa, matoma Vilniaus zonos gyventojų. Lenkų kilmės gyventojams sudaroma proga žiūrėti televizijos programą gimtąja kalba. Su ja Lietuvos atliekiamas gausi informacija iš viso pasaulio, daugybė įvairių pramoginių laidų. Lietuvos televizijos programų skyriaus direktorius Gintautas Steigvila betgi pabrėžia, kad tai yra tik bandomoji Lenkijos televizijos laidų transliacija. Principinis lenkų sutikimas gautas, bet dar nėra išspręstas finansinis atsisakymo reikalas. Nežinoma, kaip į tai pažiūrės užsienio televizijos bendrovės, kurių laidas mato Lenkija, o dabar matys ir Lietuvos gyventojai Vilniaus zonoje.

ANTRASIS SUVAŽIAVIMAS

Antusias Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio suvažiavimas įvyko Vilniuje balandžio 21-22 d.d., kai visa Lietuva jautė sovietinę blokadą. Sąjūdis darbą pradėjo pirmuoju suvažiavimu 1988 m. spalio 22-23 d.d., o ant-rajame buvo sprendžiami jo paties persitvarkymo reikalai. Suvažiavimam įsijungė apie 900 atstovų, 400 žurnalistų, nemažai svečių. Lietuvos persitvarkymo sąjūdį dabar buvo nutarta pavadinti Lietuvos sąjūdžiu. Jis netaps politine partija, bet remsi paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę, analizuos ir vertins Lietuvos respublikos vyriausybės veiksmus, likdamas tik Lietuvos sąjūdžiu. Buvo patvirtinti įstatai ir programa. Iš Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos atstataidinio Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovai. Jie taipgi įsijungė į Antiblokadinių idėjų banką, renkantį aukas dėl blokados darbo netekusiems lietuviams bei jų šeimoms. Tam fondui sąjūdiečiai, išrinkti Lietuvos aukščiausios tarybos, paaukojo pirmąjį deputatą atlyginimą. Iš tolimesnių mėnesinių atlyginimų fondui jie atiduos po 10%. Suvažiavime Estijos liaudies fronto vardu kalbėjo E. Savirasas, Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautui Landsbergiui įteikęs gėlėmis apipintą kalaviją. Žirgą turėtų parūpinti latviai, paskelbę nepriklausomybės siekius.

PRANEŠIMAS SKAITYTOJAM

"Lietuvos rytas" balandžio 28 d. laidoje paskelbė Lietuvos laikraščių ir žurnalų redakcijų, Lietuvos žurnalistų sąjungos, Lietuvos leidyklų ir spaustuvių atstovų pasirašytą tokį pranešimą skaitytojams: "TSRS (Sovietų Sąjungos — V. Kst.) vadovybės paleista ekonominės, politinės ir dvasinės blokados šmėkla pasiekė ne tik Lietuvos naftos ir dujų trasas, stotis ir uostus, ji tiesia kaulėtas rankas ir į mūsų laisvąją spaudą. Baisi gias popieriaus, dažų, foto, che-

minių ir kitų spaustuvėms reikalingų medžiagų atsargos. Sovietinis geležinkelis blokuoja netgi tas popieriaus siuntas, kurias sutinka tiekti palankius mums TSRS popieriaus fabrikai. Neturėdami kitos išeities, esame priversti mažinti Lietuvos laikraščių ir žurnalų apimtį, tiražus, periodiškumą, iliustracijų skaičių, blukinti spalvas. Kai kurie leidiniai galbūt bus net pristabdyti. Tai mes, žurnalistai, leidybės ir spaustuvėms, darome su širdgėla, tikėdami, kad Lietuvos spauda, kaip ir Lietuvos nepriklausomybė, nugalės. Rusijos imperija sykį jau buvo uždraudusi lietuviškąją spaudą. Gegužės 7 d. minėsime jos atgavimo 86-ąsias metines. Brangūs skaitytojai ir bendradarbiai! Suvienykime jėgas ir neleiskime, kad šios metinės taptų naujomis mūsų spaudos laidotuviomis. Rašykite mums, siųskite protesto laiškus TSR valdžios organams, ieškodami mums tiekėjų".

XXI-SIS KLP SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 21 d. įvyko ir kitas suvažiavimas, į kurį įsijungė platformininkais vadinami Maskvai ištikimi Lietuvos komunistai. Suvažiavimo centru tapo sovietų parašytininkų iš Lietuvos komunistų partijos atimta ir saugoma Vilniaus aukštoji partinė mokykla. Užrašas skelbė: "LKP XXI". Pasirodo, platformininkai save bando laikyti Lietuvos komunistų partijos nariais, o savo susibūrimą — jos XXI-ju suvažiavimu. Pagrindinį pranešimą M. Burokevičius skaitė lietuviškai. Didžioji 786 atstovų dalis savo galvas papuošė su vertėjais susijungtomis ausinėmis. Be ausinių liko tik 110 lietuvių. J. Kojelis pasakojo, kad dabar Lietuvoje yra tik du geri laikraščiai — "Tarybų Lietuva" ir "Sovetskaja Litva". Tokiai minčiai pritarė ir iš Maskvos atvykęs sovietinės kompartijos centro komiteto sekr. Andrejus Girenka, priminęs naujai išrinktiems platformininkų centro komiteto sekretoriams, kad jų pagrindinis uždavinys esąs atimti iš sąjūdininkų spaudą. Pasigirdo klausimų, kodėl platformininkų suvažiavimu nepasveikino M. Gorbaciovus, kas K. Prunskienė išleidžia užsienin, kada pagaliau Lietuvon bus įvestas prezidentinis valdymas iš Maskvos? Visi keikė Lietuvą užvaldžiusius nacionalistus ir ekstremistus, bet niekas neprisiminė, kad juos valdžion išrinko lietuvių tauta, kurią Maskvos propagandistai vadina liaudimi. M. Burokevičius skatino atkreipti dėmesį į kolchozininkus, nes dvidešimt dviejose Lietuvos kaimo rajonuose nėra Maskvai ištikimų partinių organizacijų. Suvažiavimo dalyviai išrinko LKP (TSKP) centro komitetą, politbiurą ir sekretoriatą. Pirmuoju sekretoriumi buvo išrinktas M. Burokevičius, antruoju — V. Švedas, sekretoriais — J. Kuolelis, V. Lazutka ir L. Jankelevičius, kontrolės-revizijos komisijos pirmininku — K. Kubičius. "Tarybų Lietuvos" redaktore buvo patvirtinta S. Juonienė, "Sovetskaja Litva" redaktoriumi — A. Gelbachas. V. Kst.

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

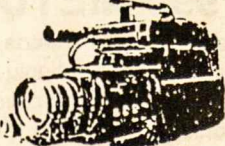
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetizatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiška, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Mutą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio

9 v.r. — 5.30 v.p.p.

Vigilia už Lietuvos nepriklausomybę balandžio 28 ir 29 d.d. Hamiltone. Joje dalyvavo aukšti pareigūnai iš Lietuvos ir Hamiltono miesto burmistras. Nuotraukoje iš kairės: užsienio prekybos departamento direktorius Rimantas Purtilis, prekybos ministeris Albertas Sinevičius, KLB Hamiltono apylinkės pirm. Angele Krivinskaitė, Kazimieras Deksnys, burmistras Bob Morrow

Hamilton, Ontario

HAMILTONO ATEITININKŲ Aleksandro Stulginskio kuopos metinė šventė birželio 2 d. neįvyks dėl tuo pačiu metu Vašingtone vykstančių demonstracijų. Šventė nukeliama į s.m. rugsejo 22 d. Dauguma ateitinių išvyks į demonstracijas ir ragina visus, kas tik gali, šiame svarbiame įvykyje dalyvauti.

Hamiltono ateitinkai **MEDŽIOTOJŲ - ŽUKLAUTOJŲ KLUBO "GIEDRAITIS"** metinis narių susirinkimas įvyks s.m. birželio 10 d., 2 v.p.p. klubo patalpose, prie Kaledonijos. Šis susirinkimas yra labai svarbus visiems klubo nariams. Bus pranešimai, naujos valdybos rinkimai bei veiklos gairių nustatymas ateitiniams. Visi nariai yra kviečiami dalyvauti. Laukiama ir svečių.

Gražioje klubo "Giedraitis" gamtos aplinkoje vasaros metu yra numatomos suruošti šios gegužinės: birželio 24 d. Hamiltono šaulių Joninių proga, liepos 15 d. metinė klubo "Giedraitis" gegužinė, rugpjūčio 26 d. — Hamiltono moterų šaulių, o rugsejo 9 d. klubo gegužinė — sezono uždarymas. Visi kviečiami atvykti ir praleisti sekmadienį popietės gamtoje. J.P.

HAMILTONO LIETUVIŲ PEN-SININKŲ KLUBAS ruošia savo tradicinį pavasario balių, kuris įvyks s.m. birželio 16 d., 4 val. p.p. Jaunimo centre. Programoje: pensininkų dainos vieneto, vadovaujamo A. Matulicz, pasirodymas, talkininkaujant A. Laugalienei ir B. Pareštienei, puiki vakarienė su vynu, loterija ir t.t. Vakarienei vadovauja L. Stungevičienė. Bilietai gaunami pas B. Pakalniškį sekmadieniais po kiekvienų pamaldų arba skambinant telefonu 527-1028. Bilietus prašau įsigyti iki birželio 13 d. Maloniai kviečiame visus gausiai dalyvauti.

Klubas valdyba

Vakar dienos antraštės — rytojaus istorija

"Žmonės, nemeskite laukan Amerikos ar užsienio laikraščių ir žurnalų su straipsniais apie Lietuvą" — prašo dr. Jonas Račkauskas, Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centro pirmininkas. "Ateityje tos antraštės, vedamieji ir karikatūros bus vertinga istorinė medžiaga — ypač išsilaisvinusiai Lietuvai." LTSC, veikiantis Čikagos Jaunimo centre, yra pasiryžęs kiek galima daugiau tokių leidinių iš įvairių miestų išsaugoti. Labiausiai norėtų gauti ne iškarpu, bet pilnų puslapių, su data ir leidinio pavadinimu. LTSC adresas: 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

Šaunios vestuvės

Karolina, Justo ir Laimos Kriauciūnų duklė ir Sofijos Rakštienės, "TŽ" nuosirdžios rėmėjos, vaikaitė gegužės 12 d. sumainė žiedus su John Zano. Jungtuvės įvyko St. Francis Xavier šventovėje, Stoney Creek vietovėje, netoli Hamiltono, o vestuvinė puota — gražioje ant Ontario ežero kranto Liuna Gardens salėje, Winona miestelyje.

Erdvi salė buvo pripildyta svečių iš Kanados ir JAV vietovių. Svečių tarpe buvo jaunosios giminės ginekologas dr. Mildovas Dievaitis ir Kauno medicinos akademijos infekcinių ligų katedros vedėja dr. Jūratė Dievaitienė iš Kauno. Pastaroji tarė jautrų sveikinimo žodį, kviesdama jaunuosius aplankyti mažąją Lietuvą, kuriai yra brangus kiekvienas lietuvių tautos sūnus bei

dukra. Iš jaunojo pusės vestuvėse dalyvavo giminės iš Italijos.

Puotos svečiai vaišinosi keiliais patiekalais, dar buvo apdovanoti suvenyrine dovanėle. Po vaišių vestuvių dalyviai linksminosi, grojant puikiu orkestrui. DI.

• Gyvenimas be lietuviškos spaudos yra bėgimas nuo savo tautos.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

KRONAS

R. KRONAS REAL ESTATE REALTOR

460 Brant Street, Suite 205, Burlington, Ontario L7R 4B6

Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone

ANELĖ MURAUŠKAITĖ

Verslo tel. 333-4744

Namų tel. 389-4242

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%
santaupas 8.5%
kasd.pal.taupymo s-ta 8%
90 dienų indėlius 11%
1 m. term. indėlius 12%
1 m. term.ind.mėn.pal. 11.5%
3 m. term.indėlius 12%
RRSP ir RRIF (pensijos)...9%
RRSP ir RRIF 1 m. 12%
RRSP ind. 3 m. 12%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 17%
nekl.in. turto pask. 1 m. 14%
nekl.in. turto pask. 3 m. 14.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Bostone atnaujinama klebono kun. Alberto Kontauto vadovaujamos lietuvių Šv. Petro parapijos bažnyčia. Jau baigti stogo sutvarkymo darbai, kainavę \$36.000. Sienu remontui reikės \$21.000, vitražams — \$64.300. Klebonas kun. A. Kondratas prašo padidinti aukas, kurios dabar per savaitę tesiekia apie \$600. Parapija savo lėšomis išlaiko ir 260 mokinių turinčią mokyklą.

Klivlando ramovėnų skyrius savo reikalus aptarė metiniame narių susirinkime kovo 24 d. Valdybos pirm. Vytautas Januškis pranešė, kad praėjusių vienerių metų laikotarpyje mirė du nariai — a.a. Stasys Astrauskas ir a.a. Feliksas Navickas. Susirinkimo dalyviai jų atminimą pagerbė susikaupimo minutė. Su skyriaus finansais supažindino valdybos išd. Juozas Šlapelis. Išdās sumažėjo, nes pernai išlaidos buvo didesnės už pajamas. Sekantiame metam palikta ta pati valdyba.

Metinis Jaunimo centro narių susirinkimas Čikagoje įvyko kovo 18 d. Tarybos pirm. V. Morkus pranešė, kad susirinkime atstovaujama 638 narių balsams. Valdybos pirm. S. Endrijonienė padėkojo visiems Jaunimo centro rėmėjams. Metinė veikla užbaigta su \$2.837,31 nuostoliu dėl turėtų nemažų išlaidų. Didžiąją jų dalį sudarė pastatų priežiūra, drauda, darbininkų atlyginimas, apšvietimas ir šildymas, stogo ir frontinių durų remontas. Jaunimo centro tarybon buvo išrinkti dr. P. Kisielius, S. Džugas, J. Paronis, S. Zilevičius, revizijos komisijon — K. Pabedinskas, J. Masilionis ir V. Jautokas. Kandidatė į tarybą liko A. Likanderienė, kandidatėmis į revizijos komisiją — J. Ivauskienė ir I. Stonienė.

Labdaros vakarą "Seklyčioje" kovo 24 d. Čikagos ir apylinkių lietuviams surengė JAV LB socialinė taryba. Jos pirm. Birutė Jasaitienė pasveikino dalyvius ir padėkojo jiems už paramą socialiniams reikalams. Vakariu vadovavo tarybos narė Julija Saulienė, pakvietusi kun. Antaną Saulaitį, SJ, sukalbėti invokaciją. JAV LB socialinė taryba bei jos rėmėjus sveikino Lietuvos garbės konsulas V. Kleiza ir kiti kalbėtojai. Skanią vakariene buvo paruošiusios "Seklyčios" šeimininkės. Aktorė Nijolė Martinaitė programon buvo įjungusi J. Žemaitės "Ievą", nustebinusią daug klausytojų dėl šiam kūrinyje paliestų moterų teisių. Porą dainų su pianisto Manigirdo Motekaičio palyda padainavo sol. Praurimė Ragienė. Vakaro pelnas buvo skirtas labdaros reikalams.

Urugvajus
Urugvajaus lietuvių kultūros draugija išrinko naują valdybą, kurią dabar sudaro: pirm. Lida Petrauskaitė-Olivera, vicepirm. Algirdas Mikeliūnas, I sekr. Mariela Aleksejūnaitė, II sekr. Aldona Saulytė, I išd. Marta Cabera, II išd. Mabel Vidaličičiūtė, nariai Pranas Baliukonis ir Bronė Zupkienė. Revizijos komisijon buvo išrinkti — Vytautas Dorelis, Gvidas Mačanskas, Antanas Zupka ir Bronius Staponis.

Lietuvos dailininkų grafikos darbų paroda Montevideo dabartinio meno muziejuje surengė viešnia iš Lietuvos Ludy Užienė. Paroda susidomėjo dienraš-

tis "El Pais", idėjęs spalvotą vieno kūrinio nuotrauką. Balandžio 22 d. surengtuose pietuose atsiveikinta su ja ir dr. Feliksu Ruzgiu, kitu svečiu iš Lietuvos. Šia proga taipgi buvo atsiveikinta su senąja Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos valdyba ir susipažinta su naujais, kuriai vadovauja L. Petrauskaitė-Olivera.

Argentina

Argentinos lietuvių centro valdyba kovo 17 d. specialia vakarone pradėjo 1990 m. veiklą, jon pakvietusi mokytojus, ansamblių vadovus ir narius su šeimomis. Centro valdybos pirm. Julius Mičiūdas juos supažindino su numatyta veiklos programa, aptarė jos vykdymą. Vakaronės dalyvams buvo surengta bendra vakarienė.

Britanija

Šv. Kazimiero bažnyčios Londone kleboną kun. dr. Joną Sakevičių, MIC, kovo 16 d. ištiko širdies smūgis. Iš ligoninės jis grįžo namo kovo 28 d., bet turės sustiprėti ir keletą savaičių negalės atlikti klebono pareigų.

A. a. Stasė Norkienė, Mančesterio lietuiv, mirė kovo 4 d. ištikta širdies smūgio. Velionė gimė Tytuvėnuose, dabartiniame Raseinių rajone, 1912 m. gruodžio 8 d. Karui baigiantis, iš Lietuvos pasitraukė Vokietijon, vengdama antrosios sovietinės okupacijos. Anglijon atvyko 1947 m. Čia 1985 m. mirė jos vyras Aleksandras. Išeivijoje giminių neturėjo, tik seserį Lietuvioje. Palaidota kovo 12 d. Mostono kapinėse prie lietuvių Ausros Vartų paminklo.

DBLS atstovų suvažiavime išrinkta naująją centro valdybą, pasiskirstiusią pareigoms, sudarė: pirm. J. Alkis, vicepirm. V. Gasperienė, atsakinga už liuanistinę ir kultūrinę veiklą, sekretorius ir politinės veiklos vadovas A. Kuliuakas, izdininkas ir jaunimo reikalų vadovas P. Podvoiskis, organizacinių reikalų vadovas E. Šova, nariai K. Tamosiūnas ir P. Kamarauskas. Valdyba nutarė atstataidinusį S. Nenortą pakeisti ne pirmuoju, kandidatu B. Butrimu, gavusiu daugiau balsų, o antruoju kandidatu P. Kamarausku.

Londono lietuvių namų bendrovės reikalai aptarti kovo 24 d. juose įvykusiame akcininkų suvažiavime. Buvo perskaitytas ir priimtas praėjusių metų protokolas. Akcininkai taipgi svarstė direktorių ir revizorių pranešimus, susijusius su Londono lietuvių namų, Lietuvių sodybos ir spaudos skyriaus veikla. Su Lietuvių sodybai priklausiusio malūno likimu akcininkus supažindino S. Nenortas. Spaudos reikalu vienbalsiai pasisakyta, kad reikia išsaugoti "Europos lietuvių" savaitraštį, nepaisant jo finansinių problemų.

Vokietija

A. a. Laima Simonaitytė-Sauerienė 1989 m. gruodžio 24 d. mirė savo namuose Oberrodenebach prie Hanau. Velionė pakirta staigus širdies smūgis Kūčių vakarienos metu. Ji gimė 1932 m. vasario 24 d. Gudinės kaime, Marijampolės apskrityje, 1952 m. Klaipėdoje išėjęjo už Leono Sauserio. Su šimta atvyko V. Vokietijon 1960 m. Gyveno Hanau mieste ir aplinkiniuose miesteliuose. Palaidota centrinės Hanau kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko katalikų kun. J. Dėdinas ir ev. kun. Fr. Skėrys.

TRANSPAK GARANTUOJA ELEKTRONINES PREKES

DUODAME 2-JŲ METŲ GARANTIJĄ. Siunčiame video, stereo magnetofonus ir televizorius. Sutartis pasirašyta su ELEKTRONU — didžiausia elektroninių prekių taisyimo įmone Lietuvoje.

VAISTAI. Siunčiame receptinius ir nereceptinius vaistus. "Bayer" aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, "Advil" ir kt. \$65. Vaistus galime pakeisti arba pridėti didesnį kiekį pagal pageidavimą. **MUITO NERA.**

IVAIRŲ MAISTO SIUNTINIŲ. Delikatesiniai mėsos gaminiai — sprandinė, rūkytos dešros, skilandis ir kt.; kava, kakava, prieskoniai. Šių siuntinių turinį ir svorį sudarysime pagal jūsų pageidavimą. **MUITO NERA.**

PINGŲ PERVEDIMAS. Palikimai tvarkomi naudingiausiais būdais jūsų giminėms. Galime atidaryti sąskaitą "dolerinėje" trūkstamų prekių įsigijimui.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiam siuvimo, mezgimo mašinas, telefaksus, **DĖVĖTUS DRABUŽIUS** ir t.t. Visos garantuotos elektroninės prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus.

Rašydami **BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ** — atsakymą į savo klausimus gausite greičiausiai — arba skambinkite: **1 (312)436-7772**

Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Istaiga veikia kasdien 9-5 v.v. Šešt. 9-2 v.p.p. Arba susitarus.

Įvykiai Kaune žydų akimis

Prisimenant šurpias 1941 metų birželio sukilimo dienas

“Kauno tiesa” 1989 m. lapkričio 11 d. išspausdino straipsnį “Tiesa apie ‘Garažą’, kuriuo jo autorius E. Zilberis atsiliepė į A. Bendinsko “Gimtąjame krašte” paskelbtą pasakymą apie ano meto įvykius. Šis straipsnis per Jeruzalę buvo atsiųstas “TŽ” redakcijai su pagedavimu perspausdinti jį “TŽ”. Čia jį spausdiname ištisai, atkreipdami skaitytojų dėmesį, kad kai kurie autoriaus tvirtinimai bei kaltinimai kelia abejonę. Pvz. jis rašo, kad lafininkai buvo lietuviai, hitlerininkų atmaina. “Lietuvių enciklopedijoje” apie Lietuvos aktyvistų frontą (lafininkus) rašoma: “... pirma rezistencinė organizacija okupacijai pašalinti ir Lietuvos nepriklausomybei atstatyti, veikusi 1940-41” (LE XVI t., 26 p.). Ji suorganizavo 1941 m. birželinį sukilimą, sudarė vyriausybę ir paskelbė atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, kurios nepripažino hitlerinė Vokietija. Dėl to įvyko susikirtimas su okupacine vokiečių valdžia, ir daugelis LAF narių nukentėjo. Tik vėliau iš keiliolikos LAF priklausiusių narių susidarė hitlerinės Vokietijos politikai ir nereikalavo Lietuvai nepriklausomybės.

Taip pat kelia abejonę kai kurių autorius minimų raštų patikimumas, ypač L. Olšvango, kurio ilgas rašinys vokiečių kalba kadaise buvo atsiųstas “TŽ”, bet nebuvo išspausdintas dėl abejotino patikimumo. Tikimės, kad į E. Zilberio straipsnį atsilieps ir kiti, daugiau žinantys apie minimo garažo įvyki. RED.

Pastarojo meto spaudoje pasirodė 1941-ųjų birželio 27-osios įvykių “Lietūkio” garaže nauja versija. Įvykis seniai yra žinomas, ištirtas ne vien pas mus, bet ir užsienyje, remiantis mūsų ir vokiečių dokumentais. Grįžti prie jo turėtų prasmes tikslas dar kartą pasmerkti žudikus, jų įkvėpėjus – hitlerininkus ir jų lietuvišką atmainą – lafininkus (LAF – Lietuvos aktyvistų frontas). Iš esmės visas įvykis ir neneigiamas, tik dabar jau bandoma “nuderėti” keiliolika lavonų, sušvelninti žudikų kaltę, teigiant, kad nužudytųjų tarpe buvo spec. skyrių, NKVD ir saugumo pareigūnų. Argi jau užsimiršo LAF-o tikslai – padėti hitlerininkams okupuoti ir išžudyti visus žydus ir komunistus, tarp kurių dedamas gebelisinis lygybės ženklas?

Mes nepamiršome, kad dar prieš karą, 1941 m. kovo 10 d., LAF-o programoje, išleistoje Berlyne, buvo nurodyta, kad prasidėjus karui, vietiniai lafininkai privalo suminti vietinius komunistus ir kitokius Lietuvos išdavikus, kad išdavikams bus tuomet dovanota, jei jie tikrai įrodys, jog likvidavo nors po vieną žydą. (Archyviniais dokumentams skelbti redakcija – toliau – ADSR, r.54, 1.226). Mes nepamiršome, kad pirmąją karo dieną, 1941 metų birželio 22-ąją, lafininkai savo atsišaukime rašė, jog atėjo lemiama galutinio su žydais atsiskaitymo valanda, kad Vytauto Didžiojo laikais suteikta Lietuvoje prieglaudos teisė žydams yra visiškai ir galutinai atšaukiama (CVA, F-1398, ap. 1, b. 1, 1.102).

Pirmomis karo dienomis daugelio apskričių buvę viršininkai, policijos vadai, LAF-o nariai savo iniciatyva kreipėsi su pareiškimais į vokiečių karinius komendantus imtis priemonių naikinti žydus. O daugelyje vietų imta žudyti dar nesulaukus hitlerininkų palaiminimo.

1941 m. birželio pabaigoje Alytaus apskrities viršininkas, aviacijos kapitonas, LAF-o narys Antanas Audronis-Krasnickas prašė vokiečių karo komendantą leisti žydus, komunistus ir lenkus šaudyti vietoje be jo žinios. Tam reikalui prašė organizuoti policiją iš 200, o “partizanų” – iš 850 žmonių. Operaciją pažadėjo atlikti per 10 dienų (CVA, F. 1436, ap. 1, b. 29, 1.12-13). Nežinau, kaip savo paslaugas okupantams vadino vietiniai pagalbinkai, bet jų rankomis pačiais žiauriausiais būdais buvo susidorota su tūkstančiais žydų.

Nuo birželio 24-osios prasidėjo Kauno žydų naikinimas pačiame mieste, prie Vilijampolės tilto, per pogromą Vilijampolėje, septintame forte, “Lietūkio” garaže. Palyginti su kitur nužudytųjų žydų skaičiumi, garaže buvo nužudyta nedaug, apie 70 žmonių, o iš viso per aštuonias dienas – apie 10000 žydų, jų tarpe seneliai, moterys, vaikai.

Dabar pasigirsta samprotavimų, esą garaže buvo nužudyta keiliolika, o gal keli žmonės. “Kokie žmonės buvo užmušti ‘Lietūkio’ garaže?” – klausia A. Bendinskas “Gimtąjame krašte” ir atsako: “Dauguma autorių rašiusių apie įvyki, vaizdavo jį kaip žydų pogromą. Ar taip buvo iš tikro? Mano žiniomis, dauguma užmuštųjų buvo saugumo tartytojai ir įmonių, įstaigų spec. skyrių viršininkai, užmušti kaip pareigūnai, o ne kaip vienos tautybės atstovai. Taip sutapo, kad dauguma aukų buvo žydai (tą rodė ir rasti dokumentai)”.

Kokia veidmainystė! Ar vokiečiai ir baltaraiščiai birželio 27-ąją specialiai tam “spektakliui” atrinkinėjo tik enkavedistus, saugumo tartytojus ir spec. skyrių viršininkus? Ar tuo pat metu nužudytieji dešimt tūkstančių žydų, jų tarpe seneliai, moterys, vaikai, taipogi buvo NKVD tarnautojai ar spec. skyrių viršininkai? Norėtųsi paklausti: ar saugumo tartytojai ir spec. skyrių viršininkai Kaune buvo vien tik žydai? Kas gali nurodyti, kad tarp užmuštųjų “saugumiečių” garaže buvo bent vienas lietuvis, bent vienas rusas, bent vienas lenkas? Veltui ieškotumė! Tai buvo neregėto žiaurumo žydų pogromas.

Yra žinoma, kad garaže tarp nužudytųjų buvo paprastas darbininkas, muilo virintojas Grinas Ieikas, gyvenęs Kaune, Jurbarko g. 5; muzikantas Goldšteinas Slioma, gyvenęs Laisvės al. 21; du broliai moksleiviai Peisachas ir Maša Goldbergai; Karmelitų rabinas Brauda Aronas, gyvenęs Šiaurų g. 13, ir daugelis kitų. Nemanau, kad jie ir kiti žverišškai nužudyti žydai būtų buvę saugumo tartytojai!

Lietuvoje dar yra nemažai žmonių, prisimenančių birželio 27-tąją, kai Kaune, Vytauto prospekte, “Lietūkio” garažo kieme, hitlerininkai ir vietiniai tarkininkai “baltaraiščiai” žiauriai nukankino gatvėse atsitiktinai sugautus žydus. Muše kastuvais, dalbomis, geležiniais vamzdžiais, į burną kišo gumine žarna ir tol leido vandenį, kol nelaimingųjų viduriai plysdavo. Kita žydų grupė, atvartą iš priešais esančių kapinių, kur jie kasė duobes, turėjo suversti užmuštųjų lavonus į krūvą. Tai atlikus atėjo jų eilė... Garažo kieme sadištiškai išžudyta apie 70 žmonių. Žiaurios žudynės truko visą dieną. Ant lavonų krūvos sėdinčio ir grojančio armionika budelio net nuotraukos išliko.

Apie žydų žudynes garaže pasakojo Survila Leonardas, Jonas, gimęs 1920 metais; Vainilevičius Julius, Juliaus, gimęs 1924 m., Lakačiauskas Stasys, Prano, 1916 m. gimimo, Kersnauskaitė-Vaionienė Zofija, 1931 m. gimimo, ir kiti liudininkai.

Apie “baltaraiščių” neregėtus žveriškus, susidorojant su žydais “Lietūkio” garaže, aprašyta Vasilijaus Grosmano ir Iljos Erenburgo parengtame dokumentų rinkinyje “Juodoji knyga” (“Dos švarce buch”), išleistame rusų, anglų, rumunų, idiš, ivrit kalbomis. Plaukai šiaušias, kai skaitai tas eilutes! (“Dos švarce buch”, Jeruzalė, 1984 m., psl. 431).

Žydų žudynės garaže sukrėtė Kauno gyventojus. Žinomas gydytojas, vidaus ligų specialistas, pulkininkas, Karo ligoninės konsultantas, kuris gyveno netoli garažo, Karo ligoninės gatvėje 3, – Balys Matulionis ir kunigas, Šv. Vincento a’Paulo draugijos Prisiškėlimo skyriaus pirmininkas Simonas Morkūnas kreipėsi į Lietuvos Arkivyskupą Metropolitą J. Skvirecką, kad sustabdytų žydų naikinimą. Štai ką apie tai rašė pats Lietuvos Metropolitas savo dienoraštyje birželio 28 dieną: “Buvo pas mane atvykęs pulkininkas gydytojas Matulionis drauge su kunigu Morkūnu kalbėtis apie žudomus žydus ir rasti pritarimo akcijai, kuria žydai būtų užtiariami pas galios turinčius asmenis. Ir pasakojo tiesiog

• Gali tauta savo politinės laisvės kurlam laikui ir netekti, bet kol ji išsaugo tautinę gyvybę, tol ji išsaugo ir nepriklausomybės viltį.
DR. J. GIRNIUS

šurpą sukeliantį užmušimą kelių dešimčių žydų, suvartų vienan kieman, kurį tie žydai turėjo rankomis nuvalyti. Kai kiemas jau buvo nuvalytas, žydai buvo suguldyti kieme ir buvę užmušami lazdomis, sudaužant jiems galvas. Į tą mušimą žiūrėjusi minia... Kai visi buvo negyvi, tuomet buvo atvesta kita sugautų žydų partija. Tie turėjo nuplauti užmuštųjų lavonus, išvalyti kiemą nuo kraujo, kurio buvę dideli klanai. Ta antra žydų partija paskui buvo išvežta kažkur kitur...” (ADSR, r. 98, 1.349-350).

Savo knygoje “Praeities atgarsiai” Aleksandras Pakalniškis cituoja rašytojo Leono Olšvango įdomią detalę:

... Apipuvę (užmuštųjų žydų) kūnai dar buvo naudinga propagandos tikslams. Karo Muziejaus patalpose Done-lačio gatvėje Kaune buvo atidaryta “Raudonojo teroro” paroda, kurioje kaip įrodymo į medžiaga iškabintos buvo nuotraukos lietuvių lavonų, vyrų ir moterų, kuriuos nužudė sovietų NKVD ir jo padėjėjai žydai.

Į parodos atidarymą atvyko miesto diduomenė. Kadangi lavonai buvo labai sudarkyti ir nebeatpažįstami, prie kiekvieno buvo pridėtas vardas ir pavardė. Tačiau kai kuriose nuotraukose iš tolo matėsi užrašas: “Lietūkio garažas”.

Aplankęs parodą “Lietūkio” vedėjas Januškevičius pareiškė: “Tai juk žydų lavonai!” Paroda buvo tuojau uždaryta ir buvo atidaryta vėl, kai buvo pašalintas iš fotografijų užrašas “Lietūkio garažas” (A. Pakalniškis. “Praeities atgarsiai”. Čikaga, 1988 m. 67-68 psl.).

A. Bendinskas savo straipsnyje rašo, kad apie žudymus garaže dokumentų nėra nei vienoje, nei atrodo, kitoje pusėje. Argi tie pacituoti dokumentai nieko nepasako? Galui pasiūlyti dar paskaityti M. Jelino ir D. Gelperno knygą “Kauno getas ir jo kovotojai”, Vakarų Vokietijos socialdemokratų partijos organą “Vorwärts” laikraštį, JAV žurnalą “Akiračiai”, Vakarų Vokiet-

1990 m. kovo 4 d. San Casimiro mieste buvo švenčiama Lietuvos šventojo diena. Iškilnėse dalyvavo kun. Alfonsas Svarinskas, atsilankymo proga tikintiesiems padovanojęs prel. Prano Gaidos monografiją ispanų kalba “El Hombre de Dios” apie altorių garbės laukiantį Lietuvos arkivyskupą kankinį Teofilijū Matulionį. Nuotrauką – kun. A. Svarinskas su San Casimiro parapijos klebonu kolumbiečiu Luis Emilio Chaverra

jos “Der Spiegel” ir dar kitų leidinių, žurnalų ir laikraščių! Išliko ir kai kurios nuotraukos, bylojančios apie “baltaraiščių” sadizmą “Lietūkio” garaže.

A. Bendinskas rašo, kad būtent tie, kurie ruošė sukilimą ir jame dalyvavo, gali pateikti tai kurių faktų, galinčių paaiškinti šio įvykio aplinkybes. Jis kalba apie “penketukų” veiklą ir pavienius mūšius M. Daukšos, L. Zamenhofo, Marijampolės gatvės. Įdomu, apie kokius mūšius kalbama? Tose gatvėse jokių tarybinių karinių dalinių niekada nebuvo ir negalėjo būti, jokių gamyklų, fabrikų, centrų, spec. skyrių nebuvo. Jose ištisai gyveno žydų bendruomenės šeimos. Vadinasi, su tais žydais vyko tie mūšiai? Aš pats gyvenau su šeima Kauno senamiestyje, Vilniaus g. 43 ir kuo puikiausiai prisimenu, kaip birželio 24 d. po pietų pasklido gandai, kad neva, iš butų, kuriuose gyvena žydai, saudoma ir žygiuojančią vokiečių armiją. Ta dingstimi “baltaraiščiai” išibraudavo į žydų butus, šaudydavo vyrus ir jaunuolius, išgrobstydavo vertingus daiktus, pinigų, brangenybes ir žiauriai primušdavo moteris ir vaikus. Tai gal tas niekšybes A. Bendinskas ir vadina “atskirais mūšiais”?

Dėl “manipuliavimo” skaičiumi galiu pasakyti, kad visur figūruoja nužudytų žydų skaičius nuo 50 iki 70. Daugelyje leidinių, taip pat “Juodojoje knygoje” nurodyta apie 70.

Yra nurodyta, kad Lietuvoje niekada nebuvo žydų pogromų, veikė sinagogos, mokyklos, leidyklos ir t.t. Tuo klausimu pasiūlyčiau perskaityti neseniai paskelbtą istorijos mokslų kandidato E. Jacovskio medžiagą žurnale “Laikas ir įvykiai”, 1989 m. Nr. 11, “Atvirai apie antisemitizmą”.

Kai dėl lietuvių ir žydų gyvenimo iikarinėje Lietuvoje, tai mes, žydai, visada labai vertinome lietuvių inteligentijos ir liaudies tolerantiškumą mūsų atžilgiu. Aš ir mano tautiečiai puikiai prisimename, kaip įvairių lietuvių tautos sluoksnių atstovai tiesė mums pagalbos rankas sunkiausiais, žiauriausiais hitlerinės okupacijos metais, gelbėdami mūsų žmones, mūsų vaikus. Tačiau nieko gero negalime pasakyti apie tuos, kurie ėjo išvien su vokiškaisiais fašistais, kurie padėjo jiems naikinti mūsų tautą.

Eliezeris ZILBERIS, buvęs Kauno geto kalyns, istorijos archyvininkas, Lietuvos žydų kultūros draugijos Kauno skyriaus valdybos pirmininkas

Pirmoji naujosios Lietuvos nepriklausomybės auka STANISLOVAS ŽEMAITIS, susidegines Maskvoje 1990 m. balandžio 26 d. prie Bolšoj teatro, protestuodamas prieš sovietinę Lietuvos okupaciją. Palaidotas po pamaldų Zapyškio kapinėse

Medicininė pagalba Lietuvai

Lietuvos sveikatos ministras J. Olekas su Lietuvos medicinų asociacija apeliuoja į pasaulį dėl medicininės pagalbos Lietuvai.

Sovietų ekonominė blokada, aiškina Olekas ir Lietuvos medicinų asociacijos pirmininkas A. Marcinkevičius, yra iššaukusi krizės stovį Lietuvos gydymo sistemoje. Blokadai prasidėjus, sumažėjo medicininė pagalba ir reikmenų rezervas. J. Olekas praneša, kad gydytojai yra priversti ribotis greita pagalba ir kad insulinų ir antibiotikų kiekiai katastrofiškai mažėja. Jo tvirtinimu, užkrečiamų ligų skaičius kils dėl stokos švirkštų ir kitų medicininių reikmenų.

Lietuvos medikai prašo, kad pasaulis išstiegtų savo rankas ir savo širdis į Lietuvą, parūpinant jai vaistų, reikmenų ir medicininių instrumentų.

Atsiliepiant į prašymą, Lietuvių katalikų religinės šalpos (LKRS) globoje įsteigė Medicininės pagalbos komitetą, kuriam vadovauja Brookdale Hospital (Niujorko) tyrimų skyriaus viršininkas dr. Jonas Gintautas, talkinant VPA bendrovės pirmininkui Viktorui Pauliui. Komiteto iniciatyvinė grupė gegužės 2 d. LKRS patalpose Niujorke apsvarstė medicininės pagalbos Lietuvai variantus. Pasitarime dalyvavo: dr. Jonas Gintautas, Jonas Kazickas, Daiva Kezienė, Andrew Aksitin ir Lietuvių katalikų religinės šalpos štabas: kun. Kazimieras Pugevičius, Marijona Skabeikiene, Gintė Damuštė ir Rasa Razgaitienė. Į komitetą įeina ir dr. Daiva Bajoriūnaitė, Sloan Kettering ligoninės endokrinologė.

Komitetas medicininės pagalbos klausimu tariasi tiesiogiai su Lietuva, su tarptautinėm transporto firmom ir su humanitarinėm organizacijom. (LIC)

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Canadian European Export Import Co.

Siuntinių įstaiga Lietuvoje

Jei gū norite pagelbėti savo giminėms ar draugams

Ukrainoje, Gudijoje, Latvijoje, Estijoje ar Europinėje Rusijos dalyje – siųskite siuntinius.

Tik J&J siuntinių įstaiga gali pigiausiai pasiųsti 1 kg – \$5.99.

Nei svaris, nei daiktų rūšys neribojama. Taip pat turime paruoštų maisto ir namų apyvokos bei vaikams reikalingų reikmenų siuntinius.

Mes taip pat garantuojame pinigų persiuntimą “iš rankų į rankas”.

Per J&J jūs galite užsakyti jūsų šeimos ar kitų įvykių vaizduojamas (NTSC), kurios papildys jūsų rinkinį.

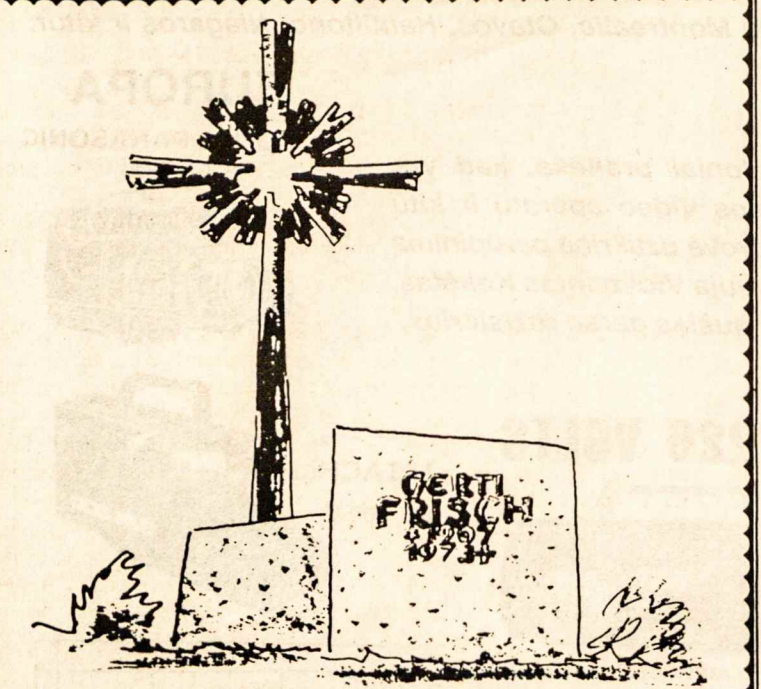
Besilankantiems Kanadoje J&J duoda sveikatos draudą už žemą kainą – \$121.50 trims mėnesiams.

Neužmirškite atsilankyti mūsų įstaigoje.

404 Roncesvalles Avenue, Toronto, Ontario M6R 4A6

Tel. (416) 534-3860

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. - 5.30 v.p.p.

YONGE MEMORIALS LTD.

2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8

Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955

Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

1990 m. kovo 1 d. MES PERSIKELĖM I NAUJAS PATALPAS 1520 STEELES Ave. W. (prie DUFFERIN) (416) 738-9955	SONA HI FI	1990 m. kovo 1 d. MES PERSIKELĖM I NAUJAS PATALPAS 1520 STEELES Ave. W. (prie DUFFERIN) (416) 738-9955
VISOS PASAULIO SISTEMOS		
SONA HI FI TURI VISKĄ		
HITACHI TRK-W330W \$129.99	110-220 VOLTS 50-60 Hz	SONY CFS-W350S \$149.99
ORSON OV-9000 \$299.99		HITACHI VT-727 \$449.99
HITACHI VM-3280 \$1499.99	Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:	NATIONAL PANASONIC NV-M7EN \$1499.99
SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS, YAMAHA & CASIO		
Mes taipgi skaitliniu būdu perfilmuojam vietinien sistemon užsienietiskas vaizduojamas mūsų specialiomis kainomis, dviejų valandų – \$39.95, ir išnuomojam daugiasistemius televizorius bei VCR		
SONA HI FI	1520 STEELES Ave. W. (AT DUFFERIN) (416) 738-9955	232 RIDEAU STREET OTTAWA, ONT. (631) 238-7090

GENOVAITĖ DUMCIŪTĖ-BREICHMANIENĖ, 40 metų vadovavusi "Gyvataro" tautinių šokių grupei, ir Lietuvos gen. konsulas **H. Lapas**, sveikines gyvatariečius sukaktuviniamė pobūvyje. Nuotr. J. Miltenio

"Gyvataro" 40 metų sukakties šventėje gegužės 5 d. Fennell Gardens salėje **Hamiltonė**. Iš kairės: "Gyvataro" vadovė **G. Breichmanienė**, Toronto "Gintaro" vadovė **R. Karasiejienė**, "Gyvataro" tautinių šokių mokytoja **I. Jokubynienė**. Nuotr. J. Miltenio

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jui norėjo sutelkti milijoną dolerių, turbūt tokios sumos reikėjo ir italui J. Nunziatui. Atrodo, jiedu surado rėmėjų, rinkiminių vajų parūpinusių ne milijoną, bet vis dėlto pakankamai dolerių. Geriau sekėsi Sheilai Copps, sugebėjusiai suvaldyti savo karštą temperamentą ir iškopti trečion vieton. Tačiau ir jai, ir ypač J. Nunziatui liko tik daug kainavęs politinis pasigarsinimas su viltimi, kad jiedu galės atiduoti savo rėmėjų balsus kitam rimtam kandidatui. Už tokia paslaugą laimėtojas paprastai atsiilygina ministerio postu savo kabinete. Deja, šį kartą tokios pagalbos nereikia didžiulei rėmėjų daugumai turinčiam J. Chretieniui, o P. Martinui Sheilos Copps ir J. Nunziatos balsai neatneš laimėjimo ir netgi neišgelbės jo nuo skaudaus pralaimėjimo. Nebent įvyktų staigus birželio 23 d. vadą rinkiančių atstovų nuomonės pasikeitimas.

J. Chretieno vjaus organizatoriai vado rinkimus jau laiko laimėtais. Panašios nuomonės, matyt, yra ir jis pats, pasikalbėjimuose su žurnalistais pradėjęs svarstyti liberalų partijos problemas, kurias atnešė J. Turnerio antrą kartą konservatoriams ir jų vadui B. Mulroniui pralaimėti parlamento rinkimai 1988 m. J. Chretienas pripažįsta, kad jis dar prieš sekančius rinkimus

mus koją parlamentan bandys įkelti papildomose kurios nors apylinkės rinkimuose. Tokia galimybė jam parūpins savanoriškas vieno liberalo atstataidynimas. Sekančiuose visuotiniuose Kanados parlamento rinkimuose J. Chretienas žada kandidatuoti savo ligšiolinėje centrinio Kvebeko St. Maurice apylinkėje, kuriai yra atstovavęs jau dvidešimt trejus metus.

Kanados politikai kartais mėgsta kritikuoti per dideles jos ginklavimosi išlaidas, sušietas su įsipareigojimais Atlanto sąjungai. Statistiniai 1988 m. duomenys betgi liudija, kad Kanados išlaidos ginklavimosi reikalams yra labai menkos. Tais metais JAV su visomis Atlanto sąjungos šalimis ir Japonija ginklavimui išleido \$489 milijonus. JAV išlaidas sudarė \$293 milijonai (60% visos sumos), Prancūzijos — \$36,1 milijono (7,4%), V. Vokietijos — \$35,1 milijono (7,2%), Britanijos — \$34,7 milijono (7,1%), Japonijos — \$28,9 milijono (5,9%), Italijos — \$20,4 milijono (4,2%), Kanados — \$10 milijonų (2%), kitų šalių — \$30,7 milijono (6,3%).

Kanados pajamų statistika paskelbė vietovių sąrašą su aukščiausiu vidutiniu gyvenimo atlyginimu 1987 m. Kanadoje. Pirmoji vieta visoje Kanadoje su vidutiniu \$37.444 uždarbiu tada teko Vakarų Vankuveriui. Kitas dešimties vietos su didžiausiu savo gyventojų vidutiniu metiniu uždarbiu pirmajame dešimtyje užėmė Ontario provincijos vietovės: II. Oakville — \$31.416, III. Markham — \$31.418, IV. Richmond Hill — \$28.797, V. Vaughan — \$28.054, VI. Burlington — \$27.194, VII. Nepean — \$27.194, VIII. Pickering — \$26.935, IX. North York — \$26.402, X. Whitby — \$26.177. 1987 m. visi Toronto gyventojai uždirbo \$19 milijonų, Montrealio — \$13,5 milijono, Kalgario — \$10,6 milijono, North Yorko — \$7,8 milijono, Vankuverio — \$7,5 milijono.

Šoko vaikai, šoko tėvai

"Gyvataro" sukaktuvinėje šventėje

Š.m. gegužės 5-tosios šeštadienio vakaras buvo malonus ne tik Hamiltono "Gyvatarui", minėjusiam savo 40 metų veiklos sukaktį, bet ir jo gausiems svečiams, turėjusiems progos puošnioje Fennell Gardens pokylių salėje pasigėrėti dideliu būriu šokančių vaikų, jaunių, studentų ir veteranų. Pamainomis ir pabaigai visi kartu pasirodė 104 šokėjai, sušokę penkiolika šokių, kurių viršūnė, ne vieno žiūrovo nuomone, buvo subtili, gerai įsijaušta ir meistriškai atlikta veteranų "Sadutė". O atvirą nuosirdumą ir labai rimtas pastangas galėjai matyti pačių mažiausiųjų sutriptomame "Noriu miego". Pabaigos "Suktnis" amžiaus ir veidelių margumyne gražiai užsklendė tvarkingai prabėgusią programinę valandą. Šokiams trankiai grojo "Zagarais" pasivadinę: K. Deksnys, M. Tarvydas, A. Vaičiūnas ir G. Prunskis. Pranešėja V. Zubrickaitė-Valiulienė tarpais paaiškino šokius ir supažindino su grupių mokytojais — I. Jokubyniene, E. Rukšėnaite, V. Beniušiene, A. Baltakiene, G. Szpiech ir K. Aušrotaitė. Jos susilaukė skambių ovacijų ir gėlių, o vyriausioji vadovė G. Dumciūtė-Breichmanienė, nuostabią energiją su "Gyvataru" išdirbusi keturis dešimtmečius, buvo pagerbta karštais plojimais, gėlių puokštėmis ir sveikinimais,

kuriuos tarė: Lietuvos konsulas H. Lapas, KLB krašto valdybos vardu J. Kristolaitis, Toronto ansamblio "Gintaras" vardu R. Karasiejienė, "Atžalyno" I. Poškutė, "Aukuro" — E. Kudabienė, KLB Hamiltono apylinkės — pirm. A. Krivinskaitė.

Raštu sveikino dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai, Lietuvių tautodailės institutas, Klivlando tautinių šokių grupė "Grandinėle" ir jos vadovai Liudas ir Aleksandra Sagiai, Kauno folklorinio ansamblio vadovas Vyt. Baršys, Los Angeles "Spindulys" ir jos vadovė Danguolė Varnienė, Jolanta Jokubynaitė. Hamiltono miesto burmistro Bob Morrow dalyvavimas ir linkėjimai skatina "Gyvatarą" drąsiai žengti į penktąjį dešimtmetį, juoba, kad ir prieauglio ratelis netoks jau mažas.

Po socialios vakarienės su vynu ar kitais baro gėrimais, žodį tarė G. Breichmanienė, paminėdama vieną kitą praeities akimirką, ir padėkojo visiems, kurie kokiū nors būdu "Gyvatarą" rėmė, o ypač ryžtingiems talkininkams ir grupių mokytojams už daug kantrybės pareikalaujančią darbą. Gražios darbuotės prisiminimai įteikė specialias plaketas, o svečiams-rėmėjams, bendradarbiams — po gražiai pagamintą metalinį 40-mečio ženkluką. Šventė baigta jaukiu linksma vakariu. S.

Aukos Kanados Lietuvių Bendruomenei

Dabar Lietuvai yra lemtingas momentas. Mums yra proga bent savo aukta patį kovotojų už tautos ir tėvynės laisvę.

Aukos Lietuvai (100 nuosimčių): \$1,000 — J. Pyragius, M. Kvedarėnė, D. A. Jankūnaitė; \$400 — dr. B. Vidugiris, J. E. Būbniū; \$200 — St. Dalius, K. Deksnys, A. Erštikaitis, A. A. Laugaliai, J. Mažulaitis; \$150 — J. L. Stungevičiai; \$125 — Kr. Jokubauskai.

\$100 — V. Stabingis, J. Jurgutis, A. Povilauskas, Fr. Povilauskienė, V. Stanaitienė, J. Januškevičius, B. Antanaitienė, J. Grigalius, P. Grinius, VI. Kezys, A. Garūnas, A. Petkevičius, S. Fredas, A. Agurkis, V. Gelžinis, A. Repčys, J. Stankus, R. J. Pleinai, J. Tarydas, V. Beniušis, J. Asmenavičius, A. Jusys, B. Mačys, K. E. Gudinskai, B. Orvidas, J. G. Skaitys, J. Čebatorius, O. Savickas, V. Kežinaitis, E. Klevas, H. Švažas, J. Paškevičius, B. A. Steponavičius, P. Juškevičius; \$70 — Z. Vainauskienė, St. Domeikienė; \$60 — L. Koperskis, P. Šeiriū.

\$50 — M. Repelka, S. Karnas, B. Šopys, A. Liaukus, J. Deveikis, A. Stasevičius, Z. Stanaitis, A. Ramanauskas, M. J. Gimzauskai, L. Mačikūnas, K. Meskauskienė, J. Otto, S. Karnas, S. Rakštienė, B. Venslovas, J. Jakimavičiūtė, E. Kazickas, J. Blekaitis, J. Rudaitis, M. Jonikas, Ed. Labuckas, S. Labuckienė; \$46 — B. Grajauskas, E. A. Teveliai, J. Povilauskas; \$35 — V. Apanavičius; \$30 — A. Cibas; \$25 — H. Rimkevičius.

\$20 — K. Žolpis, P. Šeiris, A. Švabaitis, A. Obcarskis, P. Kareckas, P. Žulys, M. Vaitonienė, P. Vitienė, J. Kareckas, S. Žvirblys, A. Prunskis, G. Melnykas, A. Mingela, B. Pakalniškis, A. Stosius, St. Kareckas, V. Iksala, V. Lukosevičienė, K. Mikšys.

Aukos renkamos sekmadieniais lietuvių parapijose, taip pat galima įdėti ir specialią sąskaitą lietuvių kredito kooperatyvuose.

K. Deksnys įteikė \$352 suaukų demonstracijoje už Lietuvą Gore parke.

Aukos KLB veiklai: \$100 — V. Kulnys, V. Keršys, E. Bersėnas. KLB v-ba nuosirdžiai dėkoja visiems.

Laiškas užsienio reikalų ministeriui

Ryšium su politine būkle Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse **Multilingual Press Association of Ontario** (Daugiakultūrė Ontario spaudos organizacija) balandžio 30 d. pasiuntė laišką Kanados užsienio reikalų ministeriui Joe Clark. Laiške raginama, kad Kanada neatsiribotų nuo drąsios lietuvių ir kitų baltiečių kovos už nepriklausomybę. Baltijos tautos kultūriškai ir istoriškai priklauso Europai. Jos kentėjo deportacijos, terorą ir net pasikėsinimą būti sunaikintoms. Dabartinė sovietinė valdžia pripažįsta Baltijos kraštų neteisėtą įjungimą į Sov. Sąjungą. Tačiau Maskva naudoja karines ir drastiškas ekonomines priemones sutrukdyti Lietuvai tapti nepriklausoma.

Daugiakultūrė organizacija, 62 laikraščiai ir jų leidėjai, įskaitant ir baltiečius, ragina ministerį nepasitenkinti žodžiais, o konkrečiai suteikti Lietuvai ir kitoms Baltijos respublikoms diplomatinę ir ekonominę pagalbą.

Tautinių šokių grupė "Gyvataras" gegužės 5 d. Fennelle Gardens salėje, Hamiltone, koncertu, pokylių ir pasilinksminimo atšventė savo veiklos 40 metų sukaktį. Nuotraukos viršuje — visi "Gyvataro" šokėjai, atlikę meninę programą, apačioje — studentų grupė

Laišką pasirašė organizacijos pirmininkas Mohammad Qadri ir vicepirmininkas George Kasmanin. J.

Vėl susidėjo lietuvis

Lietuvos parlamento informacijos biuro pranešimu, gegužės 10 d. Zakony miestelyje, Vengrijoje, prie Sov. Sąjungos sienos susidėjo skulptorius Rimantas Daugintis, 46 metų amžiaus, "Lakštingalos" skulptūros autorius. Jis buvo automobilio išvykęs į Vengriją dalyvauti skulptorių suvažiavime. Turimomis žiniomis, susidėginimas — auka už Lietuvos laisvę. (LIC)

Svarbi rezolucija

Lietuvių informacijos centro pranešimu, balandžio 27 d. Vilniaus televizijos laidoje kalbėjo LKP vadovai A. Brazauskas, V. Beriozovas, J. Paleckis, E. Vilkas. A. Terlecko tvirtinimu, iš jų pareiškimų nesunku būtų suvokti, kad LKP nori įvykdyti valstybinį perversmą ir susigrąžinti buvusią savo valdžią. LLL atstovui Antanui Terleckui buvo sudaryta galimybė balandžio 29 d. kalbėti per Kauno televizijos laidą "Sėkmadienio rytą". Gegužės 3 d. Vilniuje įvyko LLL mitingas, kuriame pasisakė prieš nuolaidžiavimą Maskvai ir provokacijas. Mitingo rezoliucijoje, pasirašytoje A. Tučkaus ir Leonardo Vilko, pareikštas besąlyginis Lietuvos respublikos parlamento ir vyriausybės remimas, pasmerktas LKP už mėginimą sėti nesantaiką Aukščiausiosios Tarybos viduje, atkreipiantis Lietuvos parlamento dėmesį į faktą, kad televizija ir radijas liautųsi buvę komunistų garsiakalbiu. Rezoliucijai pritarė 3000 mitingo dalyvių.

čiausiosios Tarybos viduje, atkreipiantis Lietuvos parlamento dėmesį į faktą, kad televizija ir radijas liautųsi buvę komunistų garsiakalbiu. Rezoliucijai pritarė 3000 mitingo dalyvių.

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pasikalbėjime atsiprasė Izraelį dėl savo klaidinančių pasisakymų apie tarnybą Vokietijos kariuomenėje, kai A. Hitleris buvo prisijungęs Austrijai. K. Waldheimas betgi griežtai atmetė jam daugelio žydų priskirtus karinius nusikaltimus. Ties kalbinimais daugiausia lietuvių Jugoslavijos partizanų žudymą ir Graikijos 45.000 žydų išvežimą į nacių mirties stovyklas. Pasak K. Waldheimo, tie kaltinimai neturi jokio pagrindo. Jis sakosi nepadaręs karinių nusikaltimų, būdamas Vokietijos Wehrmachto karininku. Austrijos prezidentu. H. Waldheimui ilgus metus teko būti Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi. Tada niekas jo nelaukė karo nusikaltėliu, nors jo praeitis tikriausiai buvo patikrinta, pradedant tokį atsakingą darbą Jungtinėse Tautose. K. Waldheima, išrinktą Austrijos prezidentu, labiausiai puolė žydai ir jų organizacijos. Izraelio vyriausybė pareiškė, kad tokiam kaltinimui ji neturi įrodymų. V. Kst.

čiausiosios Tarybos viduje, atkreipiantis Lietuvos parlamento dėmesį į faktą, kad televizija ir radijas liautųsi buvę komunistų garsiakalbiu. Rezoliucijai pritarė 3000 mitingo dalyvių.

Prašo iškvietimo

Virginijus Ridulis, 27 metų, dirbantis bendrovėje, kuri aptarnauja prekybinius šaldytuvus, norėtų gauti iškvietimą į Kanadą. Adresas: Komjaunimo 2 A-18, Švenčionys 234730, Lithuania.

Arūnas Astrauskas, 20 metų jaunuolis, būtų labai dėkingas, jei kas galėtų išsikviesti į Vakarų. Adresas: Lampėdžių 10, Kaunas 233000, Lithuania.

Paieškojimai

Irena Julinskaitė-Katauskienė ieško Onutės Šarkaitės-Bukauskienės, kuri su mama Elena Šarkiene 1944 m. išvyko iš Lietuvos. Kanadoje jos buvo pradžioje apsigyvenusios pas Oną Neimanienę. Zinantis ar patys prašome atsiliepti: Irena Šarkaitė-Katauskienė, Jaunimo kvartalas 5-24, Šilutės rajonas 235730, Lithuania.

Ona Simanaukaitė-Astrauskienė ieško Simanaukų ir Astrauskų šeimų narius, gyvenančius Šiaurės Atlanto. Adresai: S. Neries 74, Kūrsėnai 235420, Lithuania.

K. Kaminskienė ieško brolio Stasio Čizo, gimusio 1926 m., gyvenusio Panevėžyje. Rašyti šiuo adresu: Sodų 17-73, Elektrėnai, Lithuania.

Kanados raudonasis kryžius ieško Alberto Zauburio, gimusio 1921 m. Lietuvoje. Skambinti Debbie Sall, Public Relations Chairman, Toronto Branch, tel. 789-3188.

Ieškau sesers **Baukytės-Gudulaukaitės-Marcilionienės** Marytės, Juliaus, Petro. Išvyko su Fricų šeima 1941 m. prasidėjus karui į Vokietiją, po to — į JAV, Čikagą (Cicero). Mano adresas: Lithuania, Europe, Kauno rajonas, Domeikava, Klevų 10, 234302. Baukys Jonas, Juliaus.

Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!

Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.

EUROPA

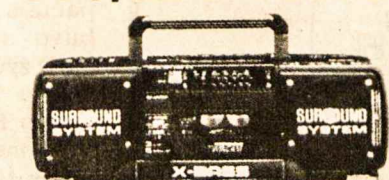

LIETUVA

Importo-eksporto bendrovė **ENCHANTE INC.** maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, **VILNIAUS SPORTO RŪMŲ** pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE

110/220 VOLTS

Dvikasetinis radijo magnetofonas — \$99.99

EUROPA

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

HITACHI VM-600 E

"Automation Repair Service" GARAŽAS
83 Portland Street, Etobicoke, Ont. Tel. 253-5206

Savininkas — Edy Palvenis
Pabandykite, nesigailėsite

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79, Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:

Angelę Šalvaitę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patarnaus. Darbo tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

Vilniaus inžinerinio statybos instituto tautinių šokių ansamblis "Vingis" su savo vadovais. Gegužės pabaigoje jis koncertuos Toronto Lietuvių namuose, Toronto Prisiikimo parapijos salėje, "Canada's Wonderland" parke, Lietuvių dienos Hamiltone ir St. Catharines mieste

Talento pianisto koncertai

Malonu sveikinti iš Lietuvos atvykusį jauną ir talentingą pianistą Justą Dvarioną. Šiaurės Amerikoje J. Dvarionas atliks eilę koncertų (ir lietuviams ir kitataučiams). Koncertai Toronte įvyks birželio mėnesį. Kiti koncertai bus Vašingtone, Hardforde, Čikagoje, Los Angeles mieste, Detrote, Montrealyje ir Kalgaryje. Šiuos koncertus ruošia ir remia Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga.

Baigęs Čiurlionio meno mokyklą, J. Dvarionas gavo stipendiją, kad galėtų tęsti studijas Maskvos Čaikovskio konservatorijoje su dėstytoju Lew Vlasenko.

Būdamas penkiolikos metų, Justas Dvarionas atliko savo pirmąjį koncertą su Leningrado filharmonijos orkestru. Nuo to laiko jis koncertavo Lietuvoje ir įvairiose Sovietų

Sąjungos miestuose, Bulgarijoje ir Čekoslovakijoje. Pastarąją J. Dvarionas laimėjo pirmą vietą "Virtuosi per Musica Pianoforte".

Justo Dvariono koncertai Šiaurės Amerikoje yra skiriami surinkti pinigų remti naujus lietuvių menininkus, kurie būtų pasiruošę konkuruoti tarptautinėje arenoje. Tai keltų Lietuvos vardą kitų tautų kultūrinėje srityje.

Toronte jo koncertai įvyks birželio 8 d. Toronto konservatorijoje ir birželio 10 d. Prisiikimo parapijos salėje.

Visuomenė prašoma gausiai dalyvauti. Daugiau informacijos bus skelbiama "Tėviškės žiburio" puslapyje. Įėjimas — \$10 suaugusiems ir \$8 studentams bei pensininkams. Dėl informacijos taip pat skambinti Mergai Šaltmairaitėi tel. 762-0667. M. Š.

Pianistas JUSTAS DVARIONAS

tėsi esą Lietuvos žydais. Kai kurie jų gailėjosi, kad 1920 m., kai dar galėjo, nepersikėlė gyventi į Kauną.

Vokiečiams karo metu okupavus Vilnių, knygos autorius palikęs motiną ir žmoną pasitraukė į Rytus. Po karo grįžęs į Vilnių, jis jų gyvų nerado, o Vilniaus getas buvo paverstas griuvėsiais. Dėl holocausto jis neduoda keršto, o tik stebisi, kad žmonės visa tai galėjo padaryti.

Č. Milašius Chaimą Grade prilygina Nobelio premijos laureatui rašytojui I. Bashevis-Singer. Knyga yra Toronto bibliotekose. J. B.

● Mokslo srityje skaitytų naujų knygų, literatūroje — seniausių. Klasikinė literatūra yra visuomet nauja (Bulwer-Yytton).

Iš sibirinės poezijos

Su eglėmis amžinai...

Skiriu Sibire žuvusiam Vinceliui M.

1

Tave vis nerime prisimenu,
O baimė nesibaigianti...
Sušalą ašara ant skruosto,
[kraujo varšą mainosi...

Tave, tikėjusį į šventą sugrįžimą...
Seniai...
Toli...
Taiga nukankino...

Tebus palaiminta Kančia,
Sušalę mintys...
Vaikystė atviliojus čia,
Nuvedusį į mirtį...

Tebus palaiminta Kančia,
Žvėrių išgraužtas kapas...
Tai krinta Tavo ašara,
Ne beržo karlikinio lapas...

Tebus palaiminta Kančia —
Prisiikimo kelias...
Iš neužgyjančios duobės
[liūdintis eglės
Ant laibo stiebo kraujas keliai...

2

O broli,
Ką sapnuoji Tu po tundros gėlėmis?
Ko dejuoja migla?
Kad paskestanti,
Sužaibuojančių vėlei taku,
Tu į Tėviškę savo skubi?

Kai į langą pabeldi,
Nutyta sutrikęs svirplys...
Jau mėnuo aptaškęs kraują nusileidžia,
Kodėl neatdaro duris?

Nešmėkštelį veidas už lango,
Kažkur suamčioja šuo.
Tik girdi, kaip šalna savo dalį gailanda,
Ir čėždamas tyliai sėlina ruduo...

Iš nuliūstančio klevo, staiga nuplėšta,
Nukrinta karpyta širdis...
Vėl beaimė, bekrasė tyla
Mėto tamsą į Tavo mintis...

Per užgriūvančią miglą — toli žiburs!
Kam pavargusias kojas velki?
Ne išnykstantis aidas taigos pabaly —
Tu į Tėviškę savo eini...

V. VARNAGIRIS

3

Kas nubloškė tave į šitą krantą
Pačioj vaikystėj?
Viršūnė eglės liedsdama pravirksta slanka,
Ir garbei vakaro
Plonytis dūmas žvaigždėse išnyksta...

Kur eisi tu, kad kojos lyg švininės,
O sielvarto — nepakeliamai daug...
Visi įkals į kojas ir rankas aštriusią vinį,
Bet nebebus kam traukt...

Ir kiek pralėks pavasarių
Svaiginančiam klestėjime,
Kol broliai duobę vienas kitam kas?
Ateis vaikai —
Tik širdį ras suakmenėjusią,
Praskleidę vėl išprogtančias šakas...

Iš žemės sutremptos, kraujaus sužlugusios
Ar siela prisikels — baltai baltai...

Matau tave prie laužo vėl užsnūdusį
Ir kalbantį su eglėmis amžinai...

4

Iš pagirio atklysta balsas:
Toli toli, arčiau arčiau!
Per griūvančią kerplėšą, per beržo šakas,
Lyg ir ugnelę pamačiau!?

Tai gimtinės šviesa,
Nesibaigiančios toliais,
Per naktį nesibaigiantį rūką...
Ji širdim nekaltai
Prieš žvakelę negestančią klūpanti...

O gimtinės šviesa,
NETIKĖTAI sumirkėjęs,
Kai nukritus tamsa
Mane blaško lyg lapą nukrintantį...

Ten nerasi jau tako:
Viskas, viskas seniai užpustyta...
Per eglės pravirkstančią šaką
Gimtoji trobelė sušvyti:

Sienojų jauki šiluma,
[langus saulėlydis slenka...
Mano siela jauna,
Išskridus į pasaką šventą...
Inta, 1945

Kitų knygos apie Lietuvą

Per paskutiniuosius metus pasirodė lietuvių kalba kelios Lietuvos lietuviškos knygos. Jos turi istorinį pobūdį ir yra vertos paminėti.

Marceli Kosman — "Pirminė Lietuva — mitai, legendos, faktai".

Lenkų istorikas Kosman nagrinėja populiarias legendas, kurias sukūrė kronikininkai bei istorikai Dluogošas, Jeronimas Pragiškis, Vijūkas-Kojelavičius, Medininkų kanauninkas Strijkovskis, T. Narbutas ir kiti. Legendos buvo sukurtos ne be reikalo — jos buvo savo laikotarpio nuotaikų pasekmė. Įrodyti, kad lietuviai

bajorai nėra prastesni už lenkus buvo sukurta legenda apie romėnišką lietuvių kilmę. Trys ortodoksų kankiniai — šventieji (Jonas, Antanas ir Eustatijus) buvo reikalingi kovai prieš lietuvių pagonis ir vėliau prieš unitus ir katalikybę. Keistu būdu jų relikvijos, ir tai gan gerai išsilaikiusios, atsirado tik 19 a. pradžioje, nors jie tariamai buvo nužudyti 14 a. viduryje. Legenda apie Vilniuje nužudytus pranciškonus buvo sukurta Goštautų vardui išskelti.

Knygos autorius rašo ištikinčiai, aiškiai nurodo šaltinius ir galimą jų šališkumą. Jo minimi mitai ir legendos jau šio šimtmečio viduryje buvo istoriškai išnagrinėti ir atmesti, bet ar tai priims nekritiška visuomenė? Ar galima atsisakyti legendos apie Birutės pagrobimą, Gedimino geležinio vilko sapną? Kad jokiems istorikams nepavyktų to padaryti, užtenka užteiti į Vilniaus Šv. Dvasios cerkvę. Čia eilės žmonių stovi tam, kad galėtų pabučiuoti stiklą, po kuriuo yra legendarinių ortodoksų kankinių relikvijos.

Henryk Wisner — "Lenkijos ir Lietuvos pračios vaizdai".

Kaip knygos pavadinimas rodo, joje nėra Lietuvos arba Lenkijos istorijos aptaskojimo, o tik šių kraštų tarpusavio santykių epizodai. Sie santykiai beveik be išimties reiškėsi unijomis, jų priežastimis ir pasekmėmis. Pradedant Krėvos aktu ir baigiant Liublino unija, aiškėja Krokuvo valdovų polinkis ne susijungti kaip lygus su lygiu, nors tai ir pabrėžiama, bet prijungti Lietuvą prie Lenkijos. Tai lenkams pavyko padaryti 1791 m., paskelbus gegužės 3 d. konstituciją, kuria buvo panaikinta Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė, ir kraštas padarytas Lenkijos provincija.

Knygos autorius savo pasakojimus pradeda žila senove ir baigia mūsų laikais. Knygos paskutiniuose skyriuose yra minima Kapsuko-Mickevičiaus veikla ir liūdno atminties Litbelo respublika. H. Wisner pabrėžia, kad šios

respublikos vyriausybė buvo daug lenkų.

Ši knyga nėra istorinis ar mokslinis darbas, bet bandymas perduoti istorinę informaciją populiaria forma plačioms lenkų skaitytojų masėms. Šiam tikslui pasiekti knyga yra gausiai iliustruota ir paįvairinta eilėraščiais, kurių tarpe yra vienas iš Balio Sruogos veikalo "Kazimieras Sapiega":

*Manau, kad Lietuvos dalykus spręsti
tepridera tik Vilniui, Lietuvos
Sostapilį, be Lenkijos svečių.*

Jerzy Kloczkowski — "Lietuvos krikščioninimas".

Ši knyga turi dvi dalis. Pirmojoje yra ištraukų iš Z. Ivinskio knygos "Lietuvos istorija iki Vytauto Didžiojo mirties" vertimas. Čia yra parinktos knygos dalys lietuviškos Lietuvos krikštą. Ši knyga buvo išleista Romoje 1978 m. Antrojoje dalyje yra ištraukos iš lenkų istoriko kun. Jan Fijalek knygos "Lenkijos ir Lietuvos santykiai amžių bėgyje". Ji buvo išleista Krokuvoje 1914 m. Savo knygoje kun. Fijalek tvirtina, kad lietuviai visada, bent ligi knygos parašymo datos, buvo dvasiškai aptarnaujami lietuvių kalba, nors buvo išimčių. Jis daug rašo apie Vilniaus Šv. Jono šventovę, kuri šimtmečiais buvo vienintelė parapijinė šventovė visam Vilniaus miestui. (Kitos buvo vienuolynų.)

Autorius pateikia ilgoką sąrašą jėzuitų kunigų, kurie išmokę lietuviškai sakė šia kalba pamokslus. Jų tarpe buvo ispanas Arias. Gaila, kad kun. Fijalek nepaminėjo žymiausio Šv. Jono šventovės lietuvių pamokslininko Konstantino Sirvydo, kurio atminčiai šioje šventovėje yra įmūryta paminklinė lenta su ištrauka iš jo pamokslų. Pagal autorių lietuviški pamokslai nustojo būti sakomi 18 a. viduryje, nors yra žinoma, kad paskutinis buvo pasakytas 1794 m. Lietuviški pamokslai buvo atgai-vinti 1939 m.

Z. Ivinskis rašo apie pastanę gys pakrikštyti Lietuvą ir jos krikštą, kuriam įvykus Lietuva netapo tuoj pat krikščioniška. Jos krikščioninimas vyko šimtmečiais. Tai aprašo kun. Fijalek.

Chaim Grade — "Mano motinos šeštadieniai" ("My Mother's Sabbath Days").

Knygos autorius aprašo Vilniaus, Lietuvos Jeruzalės, žydų gyvenimą prieškariniais metais. Knygos protagoniste yra autoriaus motina, Vella, pamaldi, darbšti ir išmintinga moteris. Grade smulkmeniškai aprašo rabinų, jų žmonių, amatininkų vertelę ir inteligentų gyvenimą. Nežiūrint to, kad tuo metu Vilnius priklausė Lenkijai, jo žydai jau-

MIC, Leidžia Marijonų vienuolija, 4545 West 6354 St., Chicago, IL 60629. Išleina keturis kartus per metus.

Juozas Šiaučulis, GIMTOSIOS ŽEMES SAUJA. Eilėraščiai 1990. Išleido LŠST Lietuvos karaliaus Mindaugo šaulių kuopa. Spausdino Procel Printing, Montreal, P.Q. Kaina — \$6, su persiuntimu — \$7. Leidinys gaunamas pas platintojus ir šiuo adresu: J. Šiaučulis, 1500 De Seve St., Montreal, P.Q. H4E 2A7.

GYVENIMAS ŠVIESOJE 1990 m. sausis Nr. 1. Lietuvos atsinajinimo šventovėje Dvasioje judėjimo leidinys. Išleina kartą per mėnesį Lietuvoje. Redaktoriaus — kun. Valerijus Rudzinskis.

ATGIMIMAS, Lietuvos sąjūdį remiantis laikraštis, 1990 m. 17 (78) nr. Redaktoriaus — Linas Medelis. Redakcijos adresas: 232600 Vilnius, Pylimo 8. Tiražas — 95000 egz. Kaina — 40 kap. Igaliojimas Toronte — Antanas Šileika.

Atsiųsta paminėti

LITUANUS, Lithuanian Quarterly Journal of Arts and Sciences, volume Thirty six/Number 2, 1990. Editor of this issue: Antanas V. Dundzila, Lituanus Foundation. The Editorial and Business address: Lituanus, 6621 S. Troy St., Chicago, IL 60629-2913, USA.

LAIVAS 1990 m. Nr. 2. Religinio ir tautinio gyvenimo žurnalas. Redaktoriaus — kun. J. Vaškas.

ONA

gyvenimo būdas ir pradedamieji pamiršti įdomūs, jau išnykę papročiai.

Sudarė VYTAUTAS BELIAJUS.

Kaina \$5.00 amerikietiškais, pridėdant \$1.00 persiuntimo išlaidoms. Rašyti: V. F. Beliajus, P.O. Box 1226, Denver, Co. 80201, USA.

Tai išgalvotų ar tikrų Lietuvos kaimo gyvenimo atsitikimų rinkinys, apimantis 1914-1920 metų laikotarpį. Aprašomas

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dailiojo meno muziejus Cape Cod vasarvietėje, Massachusetts valstybėje, ruošdamasis persikelti į erdvesnes patalpas, pritaikytas galerijoms, paskaitoms ir kursams, paskelbė artėjančios pavasario veiklos planus. Į juos yra įjungtas gegužės mėnesį pradedamas keturias savaites trukiantis papuošalų iš gyvų ir nudžiūvusių gėlių pasigaminimo kursas, kuriam vadovaus šios srities specialistė Irena Laurinaitytė-Končienė.

Kanados ir JAV lietuvių džiugino iš Kauno atvykęs pramoginių šokių ansamblis "Sūkurys", vadovaujamas kauniečių gydytojų Jūratis ir Česlovo Norvaišų, tarptautinių konkursų laureatų. Vasario 24 d. "Sūkurys" skynė laurus Kalifornijoje, tarptautiniame Glendale pramoginių šokių konkurse. Komandinėje grupėje konkursą laimėjo penkios "Sūkurio" šokėjų poros. Individualiose klasikinių šokių varžybose pirmą vietą išsikovojo Darius Mosteika ir Jolanta Aidukevičiūtė, dvi antrąsias vietas — Valdas ir Lilija Padrėzai, Rolandas Burneikis ir Diana Šeniauskaitė. Pietų Amerikos ispaniškų šokių varžybose pirmą vietą užėmė Valdas ir Lilija Padrėzai, antrą vietą — Darius Mosteika ir Jolanta Aidukevičiūtė, ketvirtą vietą — Mantas Stašaitis ir Beata Oneferatitė.

Naujosios Anglijos baltiečių draugija Bostone kasmet surengia tris sezoninius lietuvių, latvių ir estų instrumentalistų bei dainininkų koncertus. Trisdešimt pirmąjį sezoną 1989 m. lapkričio 12 d. pradėjo Bostonian iš Stockholmo atvykusi latvė pianistė Guna Kurmis. Antruoju koncertu š. m. kovo 25 d. išjungė mūsų žymioji smuikininė Elena Kuprevičiūtė-Bergienė su jai akompanavusiu dr. Sauliumi Cibu. Savo koncertui E. Kuprevičiūtė-Bergienė buvo pasirinkusi J. M. Leclairo, J. S. Bacho, N. Paganinio, P. de Sarasatės, R. Bennetto kompozicijas, papildytas dalimi Juozo Gruodžio "Sonatos D-minor", Broniaus Budriūno "Rauda" ir Juliaus Gaidelio "Pavasario šokių". Trečiuoju koncertu balandžio 29 d. trisdešimt pirmąjį sezoną užbaigė estė violončelistė Kristina Vaska.

Dalios Majauskaitės-Mackialienės, buvusios Los Angeles dramos sambūrio vadovės, dailiojo žodžio ir muzikos rečitalių balandžio 1 d. surengė Los Angeles neolituojamą skrytį. Iš R. K. Vidžiūnienės "Drauge" paskelbto aprašymo matyti, kad D. Mackialienė, viešnia iš Floridos, pakartojo nemažą dalį sausio 11 d. St. Peterburgo lietuvių klube įvykusio rečitalio. Tik ten jai talkino pianistė Regina Ditkienė, o čia — muz. Aloyzas Jurgutis. R. K. Vidžiūnienė, rašydama apie D. Mackialienės atliktą Australijoje gyvenusio poeto ir žurnalisto Vinco Kazoko "Lietų", autorių klaidiną pavadinimą buvusiu "Tėviškės aidų" redaktoriu. Sidnyje 1984 m. spalio 30 d. mirė V. Kazokas ilgus metus redagavo ALB savaitraštį "Mūsų pastogė". Į D. Mackialienės rečitalį dainomis įsijungė sol. Albina Gedminienė, padainavusi ir O. Metrikenės "Lakštutė".

Lietuvių rašytojų draugijos grožinės literatūros 1988 m. premiją Jurgiui Jankui laimėjo "Tėvas Venancijus ir jo Matilda". Premiją 1989 m. lapkričio 10 d. jam paskyrė vertintojų komisija: pirm. Leonardas Andrieukis, OFM, sekr. Leonas Lėtas, nariai Kotryna Grigaitytė-Graudienė, Nelė Mazalaitė-Gabienė ir Vytautas Volertas. Šios \$2.000 premijos mecenatas — JAV lietuvių fondas. J. Jankui ji teikta su Šeštuosiu mokslo ir kūrybos simpoziumu Čikagoje susietame literatūros vakare Jaunimo centre 1989 m. lapkričio 24 d. Susitikimą su Jurgiu Jankumi bei jo knyga "Tėvas Venancijus ir jo Matilda" š. m. kovo 25 d. Dievo Apaizdos parapijos kavinėje surengė Detroito skautų akademini sambūris. Dalyvius su J. Jankumi ir jo kūryba supažindino rašytojas Balys Gražulis, primindamas jį jungtą didelį pasakotojo talentą. Esą J. Jankus pats sukuria realaus gyvenimo nuotraukas, niekada gyvenime nebuvusias. J. Jankus prisipažino, kad savo kūriniuose jis meluoja, o skaitytojai jo pasakojimus laiko tikrove. Įdomią literatūrinę popietę suturmino Detroito lietuvių surengta demonstracija, reikalavusi pripažinti kovo 11 d. paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę.

Martyno Mažvydo biblioteka Vilniuje surengė su juo susigimniausio V. Vokietijos Duisburgo nuotraukų ir knygų parodą, paminėdama abiejų miestų giminytės penkmetį. Nors Duisburgas yra pramonės centras, jis turi gražių vaizdų, kuriuos atskleidė nuotraukos. Parodon įjungtos knygos ir vadovėliai buvo padovanoti Vilniaus miestui.

Klaipėdos muzikinis teatras, šiemet baigiantis ketvirtąjį veiklos sezoną, lankėsi Vilniuje. Teatros meno vadovas ir vyriausiasis režisierius yra G. Žilys, vyriausiasis dirigentas — A. Lukoševičius. Į gastrolinius spektaklius vilniečiams buvo įjungti du viena-veiksmai baletai — D. Šostakovičiaus "Panėlė ir chuliganas", M. de Fallos "Meilės burtininkė", italų kilmės amerikiečio G. C. Menočio operos "Telefonas" ir "Mediumas", G. Rossinio opera "Italė Alžyre", slovako M. Novako muziklas "Opera mafioso".

Vilnietė pianistė Mūza Rubackytė, baigusi tobulinimosi studijas Paryžiuje, dalyvavo ten įvykusiame tarptautiniame atlikėjų konkurse "Didieji prancūzų muzikos meistrai", laimėdama pirmąją premiją ir išsikovodama laureatės vardą. Tarptautinis konkursas turėjo penkis dalis, kuriose M. Rubackytė visą laiką buvo pirmoji. Baiginėje tarptautinio konkurso dalyje jai teko varžytis su septyniais japonais ir vienu prancūzu. Pianistės M. Rubackytės ir kitų konkurso laureatų dabar laukia sutartys su koncertų rengėjais didžiausiose Paryžiaus salėse ir su Europos plokštelių firmomis.

Vilnietis aktorius Juozas Kaponka, gimęs 1904 m. rugsėjo 29 d. dabartinio Širvintų rajono Bajorų kaime, mirė Vilniuje balandžio 8 d. Palaidotas balandžio 11 d. Rasų kapinėse. Velionis 1929 m. baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją, studijavo matematiką Vilniaus universitete. Su kitais lietuvišiais studentais suorganizavo saviveiklinę vaidintojų grupę, su kuria aplankė daug Vilniaus krašto lietuvių. Jai vadovavo, rašė veikaliukus ir juos režisavo iki ištėrimo Lietuvon 1937 m. kovo 24 d. Kaune 1939 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto dramos studiją, vadovavo skrajojančiam "Vaidilos" teatrui. 1945-72 m. dirbo aktoriumi Vilniaus dramos teatre, vaidino ir kai kuriuose lietuviškuose filmuose.

Tarptautinį religinės muzikos festivalį balandžio 16-23 d.d. Šiauliu Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje surengė Lietuvos chorų sąjunga, Lietuvos filharmonija ir Lietuvos vyskupijų religinės muzikos komisija. Festivalio metu buvo atnašaujamos Mišios ir atliekama koncertinė programa. Jos dalis pakartota koncertais Vilniaus, Panevėžio, Telšių katedrose, Joniškio ir Kelmės bažnyčiose. Pagrindinė koncertų našta teko kameriniam orkestrui "Ave musica", "Ažuoliuko" jaunųjų chorui, muzikiniams Vilniaus arkikatedros vienietams. Į religinės muzikos koncertus taipgi įsijungė ir svečiai iš Latvijos, Gudijos, Rusijos. Buvo laukiama chorų iš Lenkijos ir Britanijos, bet jie negavo vizų ir negalėjo atvykti. Įėjimas į koncertus buvo nemokamas, tik šiauliuose buvo renkamos aukos Šv. Petro ir Povilo bažnyčios vargonams.

Kultūrtechniko Zenono Malinausko nuotraukų paroda balandžio mėnesį Vilniuje surengė Lietuvos gamybinis melioracijos susivienijimas. Pokario metais Z. Malinauskui teko dirbti Alytaus rajono žemės ūkio skyriaus melioratoriumi. Be savo tiesioginių pareigų, jis tada turėjo rinkti pasokas, surašinėti gyventojų gyvulius, padargus, steigti kolchozus, organizuoti rinkimus. Tuos skaudžius įvykius Z. Malinauskas įamžino nuotraukose, iš kurių žvelgia susirūpinę ūkininkai, atvedę savo gyvulius į kolchozus, sunėgę padargus bei kitokią turtą. Daugelio tų ūkininkų dabar jau nebėra gyvųjų eilėse, bet gyvena jų vaikai, kaimynai, pažįstami. Jie tas istorines nuotraukas galėtų papildyti užrašais atsiminimais. Tai būtų didelė paslauga pokarinei Lietuvos istorijai ir fotografui Z. Malinauskui. Mat jis, sulaukęs aštuoniadešimt ketverių metų amžiaus, neprisimena tų vargo dienomis fotografuotų kaimų pavadinimų, į kolchozus varomų ūkininkų pavardžių. Steigiamam Lietuvos melioracijos muziejui Z. Malinauskas yra padovanojęs daugiau kaip šimtą vertingų negatyvų.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	10 %
180-185 d. term. ind.	10 1/2 %
1 metų term. indėlius	10 1/2 %
2 metų term. indėlius	10 1/2 %
3 metų term. indėlius	10 1/2 %
1 metų GIC-met. palūk. ...	12 1/4 %
2 metų GIC-met. palūk. ...	11 1/2 %
3 metų GIC-met. palūk. ...	11 1/2 %
1 metų GIC-met. palūk. ...	8 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 1/2 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.11 1/2 %	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.11 1/2 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.11 1/2 %	
Taupomąją sąskaitą	8 1/2 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	10 %
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo	13 1/2 %
Sutarties paskolas	nuo	13 1/2 %
Nekiln. turto paskolas:		
Su nekeičiamu nuošimčiu	1 metų	13 1/4 %
	2 metų	13 1/2 %
	3 metų	13 1/2 %
Su keičiamu nuošimčiu	1, 2 ir 3 metų	12 1/4 %

Draudžiamas asmeninės ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas sėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmeninės paskolas iki \$20,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

MARIUS E. RUSINAS, turįs aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS

RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Paskutinė Vidos Beselienės nuotrauka su "Kibirkštės" krepšinio komanda. Su aktyviais sportu atsiviekinio Lietuvos ir Sov. Sąjungos nusipelnusių sporto meistrė, olimpinė, pasaulio ir Europos čempionė Vida Šulskytė-Beselienė

SPORTAS
Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

OLIMPINIS ČEMPIONAS – GINTAUTAS UMARAS

Kovo mėnesio pabaigoje į JAV ilgesniui laikui atvyko vienas iš žymiausių Lietuvos sportininkų – dviratinkas Gintautas Umaras. Jis buvo vienintelis mūsų tautietis Seule įvykusiame olimpinioje žaidimuose, iškovojęs 2 aukso medalius. Jis yra tiek pat aukso medalių laimėjęs ir pasaulio pirmenybėse 1987 m. Austrijoje. Gintautas yra laikomas vienu iš geriausiųjų pasaulio sportininkų dviračių sporte.

Pernai Umaras perėjo į profesionalų sportą. Buvęs sužeidęs ir jam neteko dalyvauti rungtyniauti. Dabar sveikata pagerėjusi, ir jis vėl grįžta į aktyvų sportavimą profesionalų eilėse. Jį pakvietė Denveryje, Kolorado valstijoje esanti "Coor Light" dviračių komanda, su kuria 1990 m. kovo 26 d. mūsikiškis pasirašė sutartį.

Umaras, kaip ir JAV žaidžiantis krepšinininkas profesionalas Sarūnas Marčiulionis, yra baigęs žurnalistiką. Gintautas, kaip ir Sarūnas, yra labai stipraus lietuviško nusiteikimo žmogus. Yra daug dirbęs Sąjūdžio eilėse, o taip pat darbuotojas Lietuvos tautinio olimpinio komiteto atkūrimo ir yra jo vice-pirmininku.

Gyvendamas Amerikoje, Gintautas turės dar daugiau progų garsinti Lietuvos bei lietuvių vardą ne tik dviračių takuose, bet spaudoje ir kitomis progomis. To jam ir reikia palinkėti.

Ed. Šulaitis

"LITUANICOS" ŽINIOS
"Lituanicos" Čikagos futbolo klubo vadovybė ir nariai su entuziazmu žvelgia į naują, sukurtoji sezoną, kurio metu laukia nemažai įvairių įvykių.

Kovo 24 d. klubo patalpose įvyko metinis narių susirinkimas, kuriame išklausta pranešimų juos padarė pirm. A. Glavinskas, sekr. G. Bielskus ir kt.). Taip pat išrinkta valdyba ir revizijos komisija. Valdybą sudaro: G. Bielskus, A. Glavinskas, J. McLinden, L. Jonikas, R. Balčiūnas, J. Juška, Ed. Šulaitis, J. Žukauskas, K. Rekašius. Į ją taip pat bus įjungti ir komandų atstovai.

Buvo svarstyta ir kelionė į Lietuvą, 1991 m. Pasaulio lietuvių žaidynės ir daugiau reikalų. Ypatingai buvo akcentuotas klubo 40 metų sukakties minėjimas, kuris yra rengiamas šį rudenį. Sukaktuvinis balius bus lapkričio 19 d. Lietuvių centre, Lemonte. Taip pat numatyta išleisti sukurtoji leidinį, į kurį sveikinimai jau priimami. Šio leidinio redaktoriui pakviestas Ed. Šulaitis, kuriam talkinti sutiko būrelis talkininkų.

Kaip jau žinoma, šį sezoną "Lituanicos" pirmoji vyrų komanda dalyvaus "Metropolitan Soccer" lygos aukščiausioje divizione, kurioje varžosi geriausias Čikagos ir apylinkių komandos. Pirmenybės prasidėjo balandžio 21 d., o savo aikštėje – Marquette Parke mūsikiškiai pirmą kartą šiemet rungtyniaus balandžio 29 d., 3 v.p.p., prieš "Spartans" vienuolikę. 1 v. bus šių klubų rezervų susitikimas. Pavasario rate

Čikagos "Lituanicos" klubo pirm. A. Glavinskas (dešinėje) ir klubo sekr. G. Bielskus per klubo narių susirinkimą

GOLFO ŽINIOS

Pirmasis 1990 m. sezono Toronto lietuvių golfo klubo turnyras įvyko balandžio 21 d. Hornby Towers golfo laukuose. Dalyvavo 32 golfinkai. Pirmąją vietą su 76 smūgiais laimėjo Stan Podsidecki, antrąją su 78 – Antanas Stauskas, trečiąją vietą laimėjo Romas Šimkus su 81 smūgiu. Toliau sekė Viktoras Kaknevičius – 85, Darius Marijošius – 87 ir kt. Išlyginamųjų smūgių (handicap) sistema varžybose: I v. Don Skrypec 67(92), II v. Darius Marijošius 69(87), III v. Darius Vaičiūnas 69(93), toliau sekė Zigmantas Zaleskis 69(105), Jonas Danaitis 72(88) ir t.t.

Motery grupėje (išlyginamųjų smūgių sistema) I v. laimėjo Irena Kymanienė 78(98) ir II v. Gražina Stauskienė 88(115).

Vienų smūgių arčiausia vėliavėlės varžybas laimėjo: Antanas Stauskas (7 žaliolai) ir Petras Stauskas (17 žaliolai). Paslaptingosios skylių laimėtoju tapo Adomas Grigonis ir turnyro dalyvio dovana laimėjo Vytautas Astrauskas.

Turnyrui vadovavo klubo nariai – Arūnas Jonikas ir Viktoras Kaknevičius.

Slidinėjimas IV PLS žaidynėse 1991 metais

ŠALFAS metiniame suvažiavime 1989 m. spalio 28 d. buvau įgaliotas iširti galimybes įjungti kalnų slidinėjimą į IV PLS žaidynių programą. Po pirmųjų svarstymų ir nagrinėjimų, Lietuvos kalnų slidinėjimo federacija (LKSF), vadovaujama pirmininkui Algimantui Kepeženiui, entuziastingai pradėjo planuoti slidinėjimo programą.

Kur ir kada? Atsakyta vykdyti varžybas Lietuvoje, nes sniego sąlygos nepatinkamos žiemoms metu. Karpatų kalnai neatrodė patrauklūs, nes ten ir šiais metais buvo sniego trūkumas. Kaukazuose atrodė tinkamiausia vieta. Nuvykome į Kaukazą, Elbruso kalno papėdėn. Ten slidinėjimas vyksta ištisus metus. Tartasi su Azau slidinėjimo vietovės administracija dėl varžybų vykdymo nuo liepos 31 iki rugpjūčio 5 d. 1991 metais. Nors varžybos nenusitęs daugiau kaip dvi dienas, reikės prieš tai prirasti prie kalnų oro.

Kelionė ir išlaidos. Slidininkai vyks su visais kitais žaidynių sportininkais iš S. Amerikos į Kauką dalyvauti parade liepos 27 d. Rugpjūčio 10 d. Vilniuje numatoma IV PLS žaidynių iškilminga pabaiga. Po to kelionė atgal. Slidininkams reikės apsimokėti kelione patiemis iki Maskvos. Kelionės kaina iki Maskvos dar nežinoma, nes ieškoma grupinių kelionių papiginimo. Nuo Maskvos į Lietuvą LKSF apsiėmė padengti slidininkams kelionės išlaidas bei pragyvenimą Lietuvoje. Kelionė į Kaukazą ir pragyvenimą taip pat pasirūpins ir apmokės LKSF.

Informaciniai pranešimai. Pranešimas sporto aktyviui vasario 19 d. buvo Vilniuje apie slidinėjimą JAV, Kanadoje, Australijoje bei kitur. Susirinkime dalyvavo apie 30 asmenų. Kovo 6 d. įvyko pasikabinimas su A. Poviliūnu, LTKO pirmininku, kuris po kai kurių abejonių dėl parinktos varžybinės vietos, sutiko prarasti varžybas Kaukaze. Taip pat kovo 6 d. turėjome pokalbį "Sporto" ir "Respublikos" redakcijose. Kovo 7 d. – pokalbis su R. Griniute, kuri dirba naujame "Vyties" žurnale. Visiems spaudos atstovams pranešta apie slidinėjimo varžybas.

Papildomos informacijos bei patvirtinimas ankstyvesnių nutarimų įvyks vasario mėnesį 1991 m., kai LKSF pirmininkas A. Kepeženas atvyks į JAV. Gavęs leidimą įvažiuoti į Kanadą, jis ir D. Mišeikis, LKSF komiteto narys, mielai dalyvaus mūsų slidinėjimo metinėse varžybose bei pasitarimuose apie IV PLS žaidynes ryšium su besikeičiančia politine padėtimi.

Vytienis Čiurlionis

"VĖJAS" – LIETUVA

Apie "Vėjo", Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės, išvyką į Lietuvą 1989 m. yra išleistas 68 psl. leidinys. Gausiai iliustruotas ir išsamiai apžvelgtas šios išvykos eiga. Išvyka "Vėjui" buvo labai sėkminga. Iš 6 žaistų rungtynių su geriausiomis Lietuvos komandomis pasiekti 4 laimėjimai. Leidinį paruošė Sigita Krašauskas, spaudė Danaitis Associates Inc. Toronto. Norintieji leidinį įsigyti prašome kreiptis į S. Krašauską, 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ont. M6S 4R5. Kaina \$7.00.

Skautų veikla

• "Gintaro" ansamblių, užgimusių "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntuose, nuosirdžiai sveikiname švenčiant 35 metų veiklos sukaktį. Linkime paskatinti rinkininkams – Ritai ir Juozui Karastėjams išstėmės, auklėjant jaunimą iš tėvynės atsinešta lietuviška daina ir šokiais.

• Gegužės 25 d. skautų draugovės sueiga, o gegužės 26 d. vilkiukų. Šiose sueigose žada atsilankyti svečiai iš Lietuvos, skautų dvasios vadas, lydimas v.s. kun. Antano Saulaičio, SJ.

• Gegužės 28 d., 7.30 v.v., skautų būkle Kanados rajono vadovai renkasi posėdžiui aptarti šios vasaros "Romuvos" stovyklos reikalius. Dalyvavimas visų būtinus. Tuo pačiu primenama, kad stovyklos registracija jau vyksta per draugininkus, tūntininkus bei vietininkus iki birželio 30 d.

• Lietuvoje atsikūrė skautai-tės jau aštuonias metines. Jie yra pilni vilties ir ryžto. M.

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Teviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėju ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius	10 1/4 % už 6 mėnesių term. indėlius
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius	10 1/4 % už 2 m. term. indėlius
10 1/4 % už 3 m. term. indėlius	10 1/2 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
12 1/4 % už 1 m. GIC invest. pažym.	11 1/2 % už 2 m. GIC invest. pažym.
11 1/2 % už 3 m. GIC invest. pažym.	9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11 3/4 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	11 1/2 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
11 1/2 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	9 1/2 % už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 1/2 % už taupymo sąskaitą	10 % kasd. pal. sąsk. virš 10,000
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	13 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	13 1/4 %
2 metų	13 1/2 %
3 metų	13 1/2 % (fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 12 1/4 % (variable rate)
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 77 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai **535-2331** arba **537-2869**

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonas 225-5699
Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linijos)
(416) 773-6480, (416) 773-3779
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMŲ ĮKAINOJIMAS

SHERLOCK HOMES
REAL ESTATE INC.
REALTOR
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6

Scarborough, Ontario M1H 2V9

Tel. (416) 438-7500

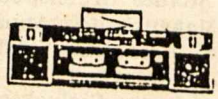
SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES Į**BALTIJOS VALSTYBES**

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

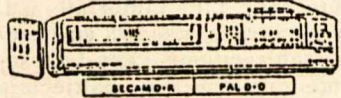
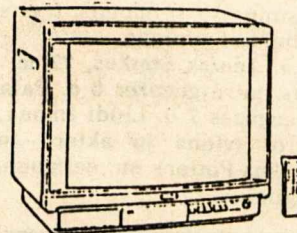
TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME**220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS****NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE**

SONY

NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir džiovintuvų mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

TORONTO

Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras" gegužės 12 d. Anapilio salėse atšventė savo 35-rių metų veiklos sukaktį iškilni tautinių šokių, dainų ir muzikos koncertu, sutraukusiu gausius žiūrovus, kurie po meninės dalies išklaušė visą eilę sveikinimų ir linkejamų plačios apimties ansambliečiams ir jų vadovams Ritai ir Juozui Karasiejams.

"The Globe and Mail" gegužės 8 d. laidoje išspausdino prof. R. Vaštoko straipsnį apie Kroatiją, kurioje jis neseniai lankėsi. Krašte įvykę rinkimai pergale suteikė kroatų demokratų unijos partijai, siekiančiai pakeisti Kroatijos statusą Jugoslavijos federacijoje. Kroatijoje taipogi gyvai reiškiasi tautinis judėjimas. Jau 1971 m. Tito daug kroatų sukišo į kalėjimą, bet judėjimo "Kroatijos pavasaris" nepajėgė sustabdyti. Šio judėjimo veteranai, tarp jų F. Tudjmanas, dabartinis kroatų demokratų unijos vadovas, buvo naujosios partijos steigėjai. Kroatiai nori tapti naujosios Europos dalimi ir įsijungti į bendrąją europiečių rinką. A.

Chris Korwin-Kuczynski, Toronto miesto tarybos narys, gegužės 7 d. pasiuntė laišką Kanados ministeriui pirmininkui Brian Mulroney. Laiške pažymima, kad Kanada pripažįsta teisę Baltijos kraštams būti nepriklausomais, bet nenori stipriai pasisakyti prieš sovietų veiksmus baltiečių atžvilgiu. Jis tikisi, kad Kanada apsispręs ir stipriai parems žmonių teises Baltijos kraštuose. Nejaugi baltiečiai yra mažiau verti Kanados valdžios dėmesio negu kiti kraštai, kuriuose nukentėję žmonių teisės. J.

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Brangiam tėveliui

A+ A

VINCUI TUBAUSKUI

iškeliauvus amžinybėn,

jo dukrą s. VALENTINĄ GRYBIENĘ, skautininkių draugininkę, ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

"Šatrijos" – "Rambynų" tuntai ir skautininkių-kų draugovės

PADEKA

Praleidome apie 7 mėnesius Kanados Vakaruose.

Norime nuoširdžiausia padėkoti už pagalbą ir nuoširdumą Vankuverio priemiesty gyvenančiam Antanui Pilibačiui ir visiems Vankuverio lietuviams, taip gražiai mus priėmusiems.

Dar kartą tariame nuoširdų aciu ir linkime visiems geros sveikatos ir sėkmės.

Aušra ir Rimas Martinkevičiai iš Kauno

PADEKA

Reiškiu nuoširdžiausia padėką už man suruoštą išpūdingą ir nepamirštamą mergvakarį. Ačiū Daili Sirutienei už išpūdingą pravedimą, ponions ir panelems už gražias bei vertingas dovanas, o ypač už tokią gražią popietę, praleistą kartu su manimi. Dėkoju ir toms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti.

Ypatinga padėka mano sesutėms – Rimantei Kaknevičienei ir Gražinai Soltienei, taip pat Levutei Pevevičienei ir Birutei Stanulienei, mano krikšto mamai Broni Galinienei, močiutei Marijai Petrikienei ir Klarai Stonkienei už pagalbą ir brangias dovanas.

Jūsų visų nuoširdumas paliks mums neužmirštamas –

Judita Jurcevičiūtė ir Paulius

Nori susirašinėti

Bronė Tomkutė, medikė, 50 metų, vieniša norėtų susirašinėti su vienišu vyriškiu iš Kanados. Galėtų pagloboti svečius Dainų šventės metu. Adresas: Lithuania, Vilnius, Centrinis paštas.

Loreta Jorudienė, 32 metų, baigusi pedagogikos institutą, vaikų darželio vedėja, gyvenanti su dukrele. Domisi psichologija ir vaikų auklėjimu. Adresas: V. Krėvės prospektas 10-32, Kaunas 233030, Lithuania.

Birutė Kaminskienė nori susirašinėti su tautiečiais JAV ir Kanadoje. Adresas: Žvaigždžių 14-3, Panevėžys 235310, Lithuania.

• Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, remėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Advokatas**ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.**

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas**VIKTORAS E. RUDINSKAS**

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

Tel. 240-0594

Fax. 248-5922

Advokatas**PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.**

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

prie Windermere Ave.

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas

įstaigos (416) 763-3362

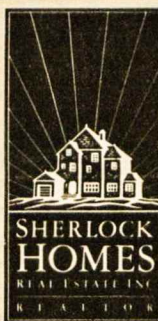
Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3

Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

DANSK

Išpardavimas tiesiai iš sandėlio,

60 HORNER AVENUE, TORONTO
į pietus nuo Q.E.W. ir į rytus nuo Kipling Ave.

Sutaupysite iki

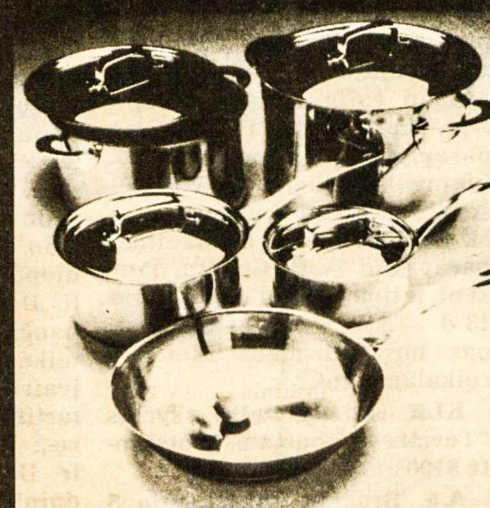
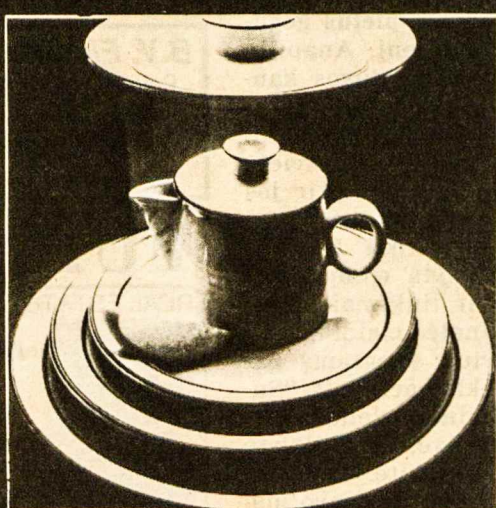
75%**VEIKS TIK 4 DIENAS!**

Gegužės 23, trečiadienį, 10 v.r. - 8 v.v.

Gegužės 24, ketvirtadienį, 10 v.r. - 8 v.v.

Gegužės 25, penktadienį, 10 v.r. - 8 v.v.

Gegužės 26, šeštadienį, 10 v.r. - 3 v.p.p.

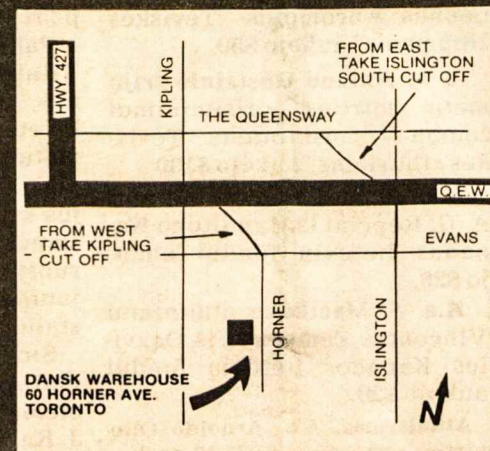
DIDELIS DOVANŲ PASIRINKIMAS

Didelis pasirinkimas servizų, medinių (teakwood) indų, šaukčių, peilių, puodų, stiklinių ir kitų indų.

TURIME ANTROS RŪŠIES PREKIŲ PAVYZDŽIŲ, NEBETĖSIAMŲ IR NUTRAUKTŲ SERIJINIŲ GAMINIŲ

IŠPARDAVIMAS GALUTINIS (final)**DANSK WAREHOUSE**

60 Horner Avenue, Toronto

Mes priimame

VISA MasterCard

Alpenbitter
↑
GALIMA GAUTI VIŠOSE
LCBO PARDUOTUVĖSE
100 ml, 375 ml ir 750 ml
JŪSŲ PATOGUMUI

TORONTONT

Anapilio žinios

— Motinos dieną mūsų šventovėje pamokslus sakė svečias iš Lietuvos kun. Romualdas Ramauskas. Jis taipgi po 11 v.r. Mišių parapijos salėje papasakojo apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

— Ateinantį sekmadienį antroji rinkliava bus renkama popiežiškajai labdarai.

— Wasagoje sekmadieninės pamaldos nuo gegužės 27 d. Gerojo Ganytojo šventovėje bus laikomos 11 v.r.

— Tuoktis ruošiasi Algis Ramanauskas su Terese Vyšniauskaite.

— Ligonų lankymu rūpinasi kun. Valdas Braukyla. Jeigu yra ligonių, kurie nori būti kunigo aplankyti, prašome jam pranešti.

— A. a. kun. P. Ažubalio mirties dešimtmetis mūsų parapijoje bus iškilmingai paminėtas rugsėjo 23, sekmadienį, per mūsų parapijos šventę-atlaidus.

— Kapinių lankymo diena — gegužės 27, sekmadienį. Pamaldos kapinėse bus 3 v.p.p. Pamokslą pasakys kovotojas už tikėjimą ir žmogaus teises kun. Sigitas Tamkevičius. Autobusas tą popietę Anapiln nuo Islington požeminių traukinių stoties važiuos 2.30 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 5.30 v.p.p.

— Aukojo Šv. Kazimiero kolegijai Romoje: \$300 — S. E. Puvaskiai; Šv. Jono kapinėms: \$75 — E. Mardosienė; parapijai: \$250 — F. Juzėnas; \$100 — V. Gustainienė; \$50 — L. Abromonis.

— "Share Life" rinkliavoje surinkta \$494; Motinos Teresės labdarai paaukota \$20.

— Mišios, gegužės 20, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Oną Vanagienę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Ursulę Gentvičienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Ateinantį sekmadienį, gegužės 20, pamaldų šventovėje nebus. Kartu su parapijos chorą pamaldos bus laikomos Hamiltone, Ont., latvių evangelikų liuteronų šventovėje. Šventovės adresas: 18 Victoria Ave. S. (tarp Main ir King gatvių). Pamaldos prasidės 12 v. Kanados Lietuvių dienų proga. Kviečiame parapijos narius gausiai dalyvauti pamaldose ir šventės programoje.

— Gegužės 27 d. pamaldos mūsų šventovėje Toronto — 11.15 v.r. Jas laikys parapijos tarybos nariai. Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys gegužės 23-31 d.d. bus Čikagoje, kur gegužės 27 d. laikys pamaldas lietuvių ev. reformatų šventovėje, dalyvaus bažnytinuose susirinkimuose ir patikrins savo sveikatą. Čikagoje, Lietuvių tautinėse kapinėse, gegužės pabaigoje numatyta pašventinti paminklą vyskupui Ansui Trakiui ir jo žmonai dr. Adelei Trakienei.

— Parapijos tarybos posėdis — gegužės 16, trečiadienį, 7.30 v.r. parapijos salėje.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukėjo: \$300 — Toronto lietuvių pensininkų mezgimo būrelis. Iš viso statybos fonde yra \$170,939. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711. Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Motinos dienos sekmadienio popietėje dalyvavo 410 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. A. Grevai, Vyt. L. Juzukoniai, D. Petkevičienė, S. Radžiūnienė iš Vilniaus; P. Grevas, Z. Kliugienė, B. F. Tamošaitis iš Kauno; A. Korocvienė iš Panevėžio; Vyt. Staškevičius, J. Vaičiulis iš Punsko; R. G. Stepulaitis iš Barrie, Ont., V. V. R. L. Radžiai iš Gloucester, Ont.

— Gegužės 22, antradienį, 5 v.p.p., Lietuvių namuose LN moterų būrelis šaukia visuotinį narių susirinkimą. Bus svarstomi "Karavano" reikalai ir kiti renginiai.

— Gegužės 16, trečiadienį, 7 v.v. LN seklyčioje yra šaukiamas bendras ligonių lankytojų susirinkimas.

— LN valdybos posėdis — gegužės 17, ketvirtadienį, 7.30 v.v. — Liepos 8, sekmadienį, 12 v. Boyd Conservation parke įvyks Lietuvių namų ir "Atžalyno" tradicinę gegužinę. Autobusas išeis nuo Lietuvių namų 11 v.r. ir ten sugrįš 6 ar 7 v.v.

NAUJOS KNYGOS. Anapilio knygyne gaunama daug naujų leidinių, išleistų laisvėjantiojo Lietuvos. Kapinių lankymo dieną knygynas veiks nuo 9 v.r. iki po pamaldų kapinėse. Kviečiame aplankyti.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, patarinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė kun. Gintautas Kabasinskas, Kauno Prisikėlimo parapijos vikaras.

— Susituokė Edmundas Jurevičius su Krista Davies.

— Pakrikštytos: Stephanie-Elizabeth, Laimos (Krivaitės) ir Mark Heintzman dukrelė; Nadine-Aleksandra, Rasos (Simanavičiūtės) ir Lance Chomyc dukrelė.

— Gegužės 9 d. palaidotas a.a. Vytautas Ražanauskas, 65 m., ir Elena Šopienė-Spilchak, 80 m.; gegužės 12 d. palaidotas a.a. Vincas Sinkevičius, 75 m.

— Jaunų šeimų stovykloje, kuri įvyks rugpjūčio 4-11 d.d. stovyklavietėje "Kretinga" Wasagoje, dar yra keleta vietų. Suinteresuoti prašomi kreiptis į stovyklų administratorę N. Simonavičienę tel. 239-7226.

— "Karavano" pasai platinami ne tik mūsų kredito kooperatyve, bet ir "Paramoj", Anapilį (sekmadieniais), Lietuvių namuose ir W. Dresher įstaigoje. "Karavano" metu veiks paviljonas "Vilnius", kurį šiais metais organizuoja parapijos tarybos sudarytas komitetas. "Vilniaus" paviljono koordinatorius — A. Juozapavičius tel. 239-0995, savanorių darbininkų koordinatorius — J. Stankaitis tel. 872-3003.

— Naudotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį organizavo parapijos tarybos labdaros sekcija, gerai pavyko ir davė apie \$3,000 pelno.

— Parapijai aukėjo: \$500 — A. Navickas; \$100 — F. Milyš, L. G. Matukai, L. R. Chomyc, V. A. Grybai, H. H. Jasonek, R. Styra, S. Vaitekūnienė, A. R. Sapjonai, G. D. Rocca; \$80 — K. Duleričius; \$75 — T. Trakymienė; \$52 — M. Sepulienė; \$50 — V. Rutkauskas, A. R. Karkos, M. V. Kriščiūnai, E. Spudas, O. Kavaliauskienė, E. Dickson; Vyskupo fondui: \$100 — E. G. Kuchalskiai; klierikų fondui: \$100 — S. Vaitekūnienė; \$60 — M. S. Gudačiai; \$45 — U. Opavičienė; Share Life: \$100 — A. Kavaliauskienė; \$50 — P. J. Barauskai, J. A. Lelis, O. Inciūra, P. Skrupskas; novenai; \$100 — R. L. S. Kuliaivos, N. Liačienė, S. V. Liutimos, J. Lapavičius, V. Bartnikaitis; \$50 — R. Danielius, E. Raguckienė, V. T. Salvačiai, O. Velyvienė, V. Hanson, O. Račkus.

— Mišios gegužės 20, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Kazimierą Tautkų, 9.20 v.r. už a.a. Juozą Kaulių, 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas, už a.a. Kostę Janulaitienę, už a.a. Joną Simanavičių, 11.30 v.r., prašant Lietuvai laisvės.

KAPŲ LANKYMO DIENA gegužės 27, sekmadienį, "Tėviškos žiburį" administracija bus atidaryta nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p.

Visi keliai veda į Hamiltoną

Trisdešimt trečiosios Kanados lietuvių dienos vyksta gegužės 18, 19, 20 d.d. Hamiltone. Jų atidarymas — gegužės 18, penktadienį, 6 v.v. Hamiltono Public Library patalpose, 55 York Blvd., o 7 v.v. dramos grupė "Aukuras" čia suvaidins Antano Rūko trijų veiksmų komediją "Bubulis ir Dundulis". Šiosse patalpose taipogi vyks dail. Snaigės Šileikienės meno darbų paroda. Tą pačią dieną 8 v.v. Aušros Vartų parapijos jaunimo centre bus šokiai jaunimui.

Gegužės 19, šeštadienį, 9 v.r. Westdale Secondary mokyklos (700 Main St. W.) sporto salėje varžysis krepšininkai, o 6.30 v.v. Convention Centre patalpose, 115 King St. W., įvyks supaprastinto vakaro — šokiai.

Gegužės 20, sekmadienį, 12 v. Christ Latvian Lutheran šventovėje, 18 Victoria Ave. S., bus pamaldos evangelikams, o 1.30 v.p.p. St. Patrick's šventovėje, Victoria Ave. S. (abi šventovės tarp Main ir King gatvių) — pamaldos katalikams. Po pamaldų — eiseną į Gore parką.

Koncertas "Laisvė Lietuvai" įvyks 4.30 v.p.p. Mohawk College auditorijoje, Fennell ir W. 5th St. Programą atliks Kanados lietuvių menininkai vienetai ir tautinių šokių ansamblis "Vingis" iš Vilniaus.

"Vingio" ansamblis gegužės 21, pirmadienį, 3 v.p.p. koncertuos Canada's Wonderland parke, Maple miestelyje, netoli į šiaurę nuo Toronto, prie 400 greitkelio.

Rengėjai nuoširdžiai kviečia visų kolonijų tautiečius Kanados lietuvių dienų šventėje gausiai dalyvauti. Įvykiai Lietuvoje skatina ir išeivius burti ir kovoti už nepriklausomybę. K.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti

Vilniaus tautinių šokių ansamblio "VINGIS"

KONCERTE

1990 m. gegužės 22, antradienį, 7.30 v.v., Toronto Lietuvių namuose, įėjimas \$10, studentams — \$5. Veiks baras 1573 Bloor Street West

"VINGIO" IŠLEISTUVINIS KONCERTAS

Įdomi programa, užkandžiai ir kavutė.

Stalai numeruoti, bilieto kaina \$15. Bilietai gaunami sekmadieniais parapijose po Mišių bei Lietuvių namų popietėse ir pas J. Vitkūnienę tel. 621-8671, V. Dauginį tel. 533-1121.

Visi kviečiami savo dalyvavimu ir aukomis paremti šokanti bei dainuojanti jaunimą iš Lietuvos.

RENGĖJAI

Dailininkės IRENOS RAŠKEVIČIENĖS skulptūrų ir dailininkės REGINOS ŽIŪRAITIENĖS tapybos

PARODA

gegužės 26-27 dienomis Anapilio naujoje Parodų salėje.

Atidarymas — gegužės 26, šeštadienį, 4 valandą po pietų.

Gegužės 27, sekmadienį, paroda bus atidaryta po 9.30 v.r. pamaldų.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti —

Anapilio moterų būrelis

VISI Į VAŠINGTONĄ!

Ryšium su Busho-Gorbačiovo susitikimu, KLB Toronto apylinkės valdyba organizuoja kelionę į Vašingtoną, š.m. birželio 2, šeštadienį, 12 valandą, dalyvauti demonstracijoje prie Kongreso rūmų.

Iš Toronto išvažiuosime birželio 1, penktadienį, 8 valandą vakaro. Du autobusai išvyks nuo Lietuvių namų, vienas — nuo Anapilio, Mississaugoje. Norinčius važiuoti prašome registruotis "Krizės centre" tel. 588-6225 arba 533-3292. Kelionės ir nakvyinės kaina — \$125 asmeniui. Pinigus sumokėti iki gegužės 27, sekmadienio. Autobusai į Torontą grįš birželio 3, sekmadienio naktį. KLB Toronto apylinkės valdyba

Kanados Lietuvių Bendruomenė su Toronto Harbourfront bendrove kviečia į Vilniaus mažojo teatro Valdo Kukulio ir Rimo Tumino premjerinį spektaklį Šiaurės Amerikoje

"Čia nebus mirties", įvyksiantį š.m. birželio 7, ketvirtadienį, 7.30 val. vakaro, du Maurier Theatre Centre, 231 Queen Quay West, Toronto, Ont.

Įėjimas — \$35 asmeniui. Po spektaklio — priėmimas. Dar yra likę 155 bilietai. Juos galima bus įsigyti gegužės 13 d. Prisikėlimo ir Anapilio parapijose po Mišių. Dėl informacijos kreipkitės pas Nijolę Karosaitę tel. 252-8441.

Pelnas skiriamas Vilniaus mažajam teatrui.

Toronto "Gintaro" ansamblio suaktūvinė paroda vyksta Anapilio muziejaus patalpose sekmadieniais, gegužės 20 ir 27 d.d.

Pianistas Justas Dvarionas iš Lietuvos birželio 8 d., 8 v.v., koncertuos Toronto konservatorijos rečitalio salėje, o birželio 10 d., 4 v.p.p. — Toronto Prisikėlimo parapijos salėje. Koncertus organizuoja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga. Kviečiami visi tautiečiai gausiai dalyvauti. Įėjimas — \$10, studentams ir pensininkams — \$8. Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo. Rengėjai

Laisvės dienos minėjimas

Gegužės 20, sekmadienį, Pasaulio lietuvių centras kartu su JAV Lietuvių Bendruomenė, Amerikos lietuvių taryba ir VLIKU centro patalpose Lemonte minės Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Mišios — 11 v.r., po jų Amerikos lietuvių visuomenė priims Illinois valstybės rezoliuciją ir kelis politinių vadovų pareiškimus. Minėjime yra pakviesti dalyvauti kongresmanas Richard Darbin, senatoriai Alan Dixon, Paul Simon bei kiti. Taipogi dalyvaus etninii grupių atstovai. Inf.

Tarptautinis karavanas įvyks birželio 15-23 d.d. Prisikėlimo parapijos patalpose. Pasus įėjimui galima įsigyti Anapilėje, "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos kooperatyvuose, Lietuvių namuose pas W. Dresherį, Išganytojo parapijoje — M. Dambarienę ir Prisikėlimo parapijoje — B. Genčių. Perkant įėjimo pasus iki birželio 13 d. — \$10, vėliau — \$12. Pelnas bus skiriamas Lietuvos reikalams. Inf.

KLK moterų Delhi skyrus "Tėviškos žiburiams" atsiuntė \$100 auką.

A.a. Broniaus Abromono 5 metų mirties prisiminimui Leonas Abromonis "Tėviškos žiburiams" aukėjo \$50.

A. a. Antano Gustainio trijų metų mirties prisiminimui žmona V. Gustainienė "Tėviškos žiburiams" aukėjo \$100.

A.a. J. Baltakio atminimui A. G. Repčiai iš Hamiltono Kanados lietuvių fondui aukėjo \$20.

A.a. S. Mačikūno atminimui Vincentas Zemeckas iš Oakvilės Kanados lietuvių fondui aukėjo \$20.

Atitaisymas. A.a. Arnoldo Olio mirties pranešime "T2" 19 nr. buvo parašyta, kad tarp kitų artimųjų velionis paliko dėdę Miką Griną Čikagoje, o turėjo būti Antaną Griną.

Motinos dienos pietus gegužės 13, sekmadienį, Anapilio salėje surengė Lietuvos kaninių parapijos taryba. Įžanaginiu žodžiu tarybos pirmininkas J. Karasiejus pakvietė muz. Nijolę Benotienę ir jos vadovaujamą jauniausio atžalyno chorę atlikti Motinos dienos pritaikytą meninę dail. Darniai ir linksmam skambančios dainelės maloniai nuiteikė dalyvius. Programą pavaivairino deklamacijomis "Sutartinės" dainos vieneto narsės: Z. Gurklytė, D. Gurklytė ir D. Pargauskaitė. Jaunieji dainininkai pagerbė savo maitinį ir močiutes, įteikdami po rožę.

Pabaigai V. Minkevičius iš Vilniaus padainavo dvi dainas, o "Sutartinė" visus pakvietė sugiedoti "Ilgiausių metų" mamųčių garbei.

Kun. V. Braukylai sukalbėjęs maldą, visi sotinosi J. Gurlienės ir O. Derliūnienės paruoštais skaniais pietumis, o jaunimas vikriai aptarnavo stalus.

Šioje šventėje dalyvavo nemažai svečių iš Lietuvos. Višiams padėjo tarybos pirm. J. Karasiejus. vb

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

MONTREALQUE

"Lito" metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 26 d., 4 v.p.p., Šv. Kazimiero parapijos salėje. Narių registracija prasidės pusvalandžiu anksčiau.

Bronius Niedvaras, "Lito" vedėjas, sulaukęs pensininko amžiaus, pasitraukia iš "Lito". Iki bus surastas kitas vedėjas, jis pasilieka savo pareigose.

Vilniaus inžinerinio statybos instituto ansamblis "Vingis" atvyksta į Montrealį birželio 2, šeštadienį. Tą pačią dieną 5 v.p.p. Plateau salėje surengs koncertą. Ansamblį sudaro 45 asmenys — šokėjai, dainininkai ir muzikantai. Bilietai į koncertą kainuos \$12, moksleiviams — \$6 ir iki 6 metų amžiaus nemokamai. Po koncerto AV parapijos salėje bus susitikimas su ansamblio nariais ir vaišės. Čia įėjimas — \$5. Montrealiečiai yra kviečiami visur gausiai dalyvauti. Reikės ansamblių viena naktį apnakvydinti, nes jie rytojauš dieną per Mirabel orauostį grįš į Lietuvą.

Informacija — pas Reginą Piečaitienę, tel. 767-8779, Petrą Adamonį, tel. 722-3545 ir Lilę Gedvilaitę, tel. 482-3113.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos Montrealio skyrius išsirinko naują valdybą: pirm. Vilią Lukosevičiūtę, vicepirm. Andrėja Celiotūte, sekr. Lina Celiotūte, išd. Vytenis Jurkus, ryšiams su lietuvių organizacijomis Lana Lukosevičiūtė, ryšiams su baltiečiais B.S.

Viktoras Lukošius ir specialiems reikalams Romas Staškevičius.

"Rūtos" klubo išvyka į Putnamą įvyks birželio 12-15 d.d. Dar yra keliems asmenims vietų. Norintieji tuojau turėtų kreiptis į klubo valdybos narius.

Pirmosios Komunijos iškilmės AV šventovėje buvo gražiai atšviestos gegužės 6 d. Šiais metais buvo net dešimt vaikų. Prisirinko pilna šventovė žmonių. Mišias atnašavo ir atitinkamą pamokslą pasakė klebonas kun. Juozas Aranauskas. Šv. Rašto ištraukas ir specialias maldas skaitė Albinas Blauzdžiūnas ir dr. Remigijus Satkauskas. Pamaldų metu giedėjo "Pavasario" choras, vadovaujant muz. Aleksandriui Stankevičiui. Prie Pirmosios Komunijos priėjo šie vaikučiai: Christina K. Bulota, Justinas Bulota, Marius Bulota, Andrea Gorytė, Darya Sodo, Stefutė Greenspoon, Stefanią Makauskaitę, Anna Baršauskaitę, Danielius Staškevičius ir Pranas Keturka.

A.a. Juozas Čičinskas, 93 m. amžiaus, mirė balandžio 28 d. Po pamaldų šv. Kazimiero šventovėje gegužės 1 d. palaidotas Cote des Neiges kapinėse. Liūdi dukra ir du sūnūs su šeimomis, trys seserys bei kiti giminės.

A.a. Juozas Šimkus, 72 m. amžiaus, mirė gegužės 5 d. Palaidotas gegužės 7 d. Liūdi žmona, dvi dukros (viena jų aktorė Joana Šimkus-Potier) su šeimomis ir kiti giminės.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	12 %	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	11 1/4%	Taupymo — kasdienines	6 1/4%
180 d. - 364 d.	11 %	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	11 %	RRIF — RRSP — term.	12 %
60 d. - 119 d.	10 1/2%	RRIF — RRSP — taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 1/2%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 14 %, asmenines — nuo 14 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite" KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

B.V. Electric Instalation Pataisau senus ir įvedu naujus elektros įrengimus. Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronto.

FUTURE.I REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue, Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus geresnės savo atečiai

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.
• elektros išvedžiojimas
• elektros vielų atnaujinimas
• elektrinis šildymas
• vėdinimo įrengimas
• geras darbo atlikimas
Tel. 762-9190 LICE 1044

MOKYTOJA, 28 metų, iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus ar vyresnio amžiaus žmones. Skambinti tel. 494-5650 Toronto.

GALIU PRIŽIURĖTI VAIKUS ar vyresnio amžiaus žmones. Skambinti Marytei tel. 277-3136 Toronto.

PARDUODU dvejus naujus tautinius drabužius. Skambinti tel. 1-416-574-3682, Hamiltone.

CHRISPOL RENOVATION & PAINTING atlieka visus namų pataisymus, dažymus, dengia stogus asfaltinėmis plytelėmis. Skambinti Kristopui tel. 520-7119 Toronto.

IŠNUOMOJAMAS vasarai kambarys dirbančiai lietuvaitei. Gali naudotis visu butu. Skambinti tel. 760-7300 Toronto.

ATVAŽIAVES IŠ LIETUVOS ieško bet kokio darbo. Skambinti tel. 766-3886.